

69. évf., 2015. I. 29., 3. szám

Jó Pajtás

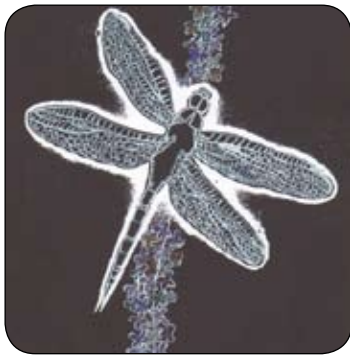
Újra a világ
tetején:
Kéringer
Dorina

Zomborból
érkezik
az őstehetség

A gyermekrajzok különleges bájjal bírnak

Tizenhárom éves a szabadkai EmArt Képzőművészeti Műhely

Bartol Nikoletta

Bulyovcsity Anna

Halász Nikoletta

Lipták Lóránt

Köteles Éva

Ismét egy kiállítás előtt áll a szabadkai EmArt Képzőművészeti Műhely, ugyanis újra eltelt egy év az utolsó megmutatkozás óta. A lapunk hasábjain is gyakran fel-felbukkanó műhely gyakorlatává vált ugyanis, hogy évente egyszer, „szülinapja” táján, azaz január végén Szabadkán kiállítás keretében mutatja be növendékei fejlődését országnak-világnak, és természetesen a szülőknek, valamint érdeklődőknek.

Az EmArt Műhely 13 éves, mi a magunk módján, a kishetiségek műveinek megjelentetésével köszöntjük őket!

A képzőművészeti műhely 2002 februárjában kezdte meg működését Szabadkán Studio Bravo néven a Szaghmeiszter család azonos nevű nyomdájában, majd 2008-tól, Szaghmeiszter Zoltán nyomdatulajdonos halála után EmArt néven folytatja tevékenységét. A műhely 12 lelkes kisdíákkal kezdte munkáját, de mára hatvannál is több fiatal látogatja a szellemi kiteljesedést előmozdító, meleg, otthonos fészket. A legfiatalabb növendék 6, a legidősebb 17 éves. A heti egyszeri találkozó alkalmával – minden ma ismert technikai eszköz segítségével – szabadjára engedhetik képzelőerejüket és alkotóképességüket, amiben önzetlen szakmai segítséget kapnak mentoruktól, **Grubanov Martinek Emiliától**.

A mentor és a műhely tagjai figyelemmel kísérik a bel- és külföldi képzőművészeti pályázatokat, részt vesznek a tematikai kiállításokon, és sikeresen kapcsolódnak be korosztályuk képzőművészeti mozgásaiba. A számos díj és elismerés hozadéka az is, hogy a műhely növendékeinek munkáit sűrűn közlik a napi-, illetve hetilapok: Magyar Szó, Hét Nap, és persze a Jó Pajtás is.

Évente mintegy 150 díj, oklevél, érem, tárgyi jutalom érkezik a műhely címére. A tanítványok közül kilencen rangos tartományi elismerésben részesültek képzőművészetből (a Tartományi Sport és Ifjúsági Titkárság Talentumok elismeréséről van szó, melyet évente egyszer ítélnék oda olyan diákoknak, akik kimagasló eredményeket érnek el hazai és nemzetközi versenyeken). A műhely tagjai minden díjnak örülnek, eddig a következő országokban részesültek különféle elismerésben: Magyarország, Románia, Bulgária, Macedónia, Szlovénia, Görögország, Törökország, Szlovákia, Csehország, Lengyelország, Svájc, Portugália, Franciaország, Norvégia, Finnország, Németország, Ukrajna, Oroszország, Lettország, Japán, Kína, Korea, India, Libanon, Irán, Mexikó, Argentína és Szerbia.

Bárhogy is, Emília tanító néni, a műhely vezetője szerint a gyermekrajzok különleges bájjal bírnak. – Tele vannak olyan frissességgel és őszinteséggel, melyet sok művész hiába próbál megszerezni évekig. A rajzpályázatok – legyen hazai vagy nemzetközi – azért fontosak, mert lehetőséget adnak a gyerekek számára, hogy olyan módon kommunikáljanak, amely a faj, a nyelv és a kultúrák felett áll. Ezt szem előtt tartva tanítványaim alkotásait rendszeresen küldöm versenyekre, velük érezek és örülök, ha másutt is felismerik tehetségüket – mondta.

N-a

Uglik Auróra

Mészáros Dzsina

Sándor Viola

Tóth Emese

Göblös Dorina

Olvass bennünket!

Reméljük, elnyerte tetszéseteket a címdal, és hasznát veszték a poszter helyén megjelent kalóriatáblázatnak is. A közeljövőben hasonló hasznosítható ötletekkel szeretnénk előrukkolni, addig azonban érezzék be az időjóslovat medve történetével, aki február másodikán keresni fogja az árnyékát. Megismerhettek egy zombori zenéi őstehetséget, elkalandozhatunk bolgár sítérekre óbecsei pajtásokkal, máris itt van új lelkiző rovatunk, mely a pubertáskor kihívásaira keresi a választ, lexikont is gyártottunk... Olvassatok bennünket! Persze ne csak most, hanem a jövő héten is.

Télen mindig a szép telelések jutnak az eszembe. Megjártuk a szerbiai Koponikot, Stara Planinát, Popova Sapkát, a bulgáriai Pamporovót, Borovacet...

Mind felejthetetlen emlék.

Azután a petőfisekkel minden évben a bulgáriai Maljovicára utaztunk Jáger Stevo tornatanárnak köszönhetően, azzal a céllal, hogy aki még sohasem sielt, elsajátítsa az alapokat, hogy aztán velünk száguldozzon le a lejtőkön. Valójában csak az tudja elképzelni a sielés örömeit, aki már valóban átélte.

Az idén **Nagy Klára** szervezte meg a telelést. Elmeséli, hogy miért éppen a bulgáriai síparadicsom mellett döntött:

– Pamporovó azért közkedvelt az óbecsei síelők táborában, mert nem túl drága. A hétnapos félpanziós (svédasztalos) ellátás 250 euró egy felnőttnek. A Kamélia nevű szálloda, ahol laktunk, nagyon jó helyen épült, úgynevezett pályaszállás, ami minden síelő álma. A szálló vendége felcsatolhatja a léceket a szálloda előtt, és lesielhet a pályán.

Nagyon kedvező továbbá, hogy a 6 éven aluli gyermekek számára a szállodai ellátás ingyenes. A felvonójegy ára sem mondható megfizethetetlennek, a hatnapos felnőtt sítérlet 110 euró. A pályák szépek, rendezettek, mindenki választhat magának megfelelő sítudásához mérten.

A pályák mentén található vendéglők hangulatosak, ott sem túl drága egy forró csoki, tea vagy finom forralt bor. Válogathatunk azonban a sokféle, nemzeti jellegű, finomabbnál finomabb ételekből is, ha ebédelni szeretnénk.

Igaz, hogy messze van tőlünk: 10–12 órát kell utazni, hogy odaérjünk Pamporovóra. Ám ott kárpótol bennünket a pályák szépsége, a sok napsütés és a csillogó hó.

Valamikor a '80-as, '90-es években nagy csapat óbecsei utazott Pamporovóra síelni, egész busznyai családok utaztak e csodás síparadicsomba. Az idén négy család indult autóval. Mondhatom, az óbecseiek csapata egy vidám, színes társaság, akik élvezik a tiszta levegőt, a napsütést és a hóesést. A felnőttek és a gyerekek is ügyesen síelnek, bejárnak minden sítányát.

Az idén a Kaméliában még egy medence is üzemelni kezdett, ez pedig igazi felüdülés a fáradt izületeknek, izmoknak, főleg a gyerekeknek – hallottuk a vezetőtől.

Dorina, Luci és Villő

Újra a világ tetején

A szerencsés óbecseiek az ideai télen is eljutottak a bulgáriai Pamporovóra

Az óbecsei síelők apraja és nagyja

Az élményeit **Kéring Dorina, Ódri Lúcia, Nagy Márk, Koncz Antónió** és **Koncz Villő** osztja meg velünk.

Villő még óvodás. Az idén tanult meg síelni.

– Tavaly nem szerettem a havat, a hideget – meséli Villő -, de az idén kaptam szép sífelszerelést: sítalpat, botokat, síruhát. Nagyon készültem erre a síelésre. Apukám kiskorában a síoktatótól elsajátította a síelés alapjait, s így tudott engem is megtanítani. Jól megy már az ekézés, a fordulás... Meg a lejtőn cikcakkban is le tudok jönni kerülgetve a botokat. Nagyon tetszett az is, mikor elestem a puha hóban. Síelés közben nagyon meg lehet éhezni, s a pályák melletti étterembe mentünk be pizzára.

Antónió, a Petőfi Sándor iskola másodikosa már harmadszor volt Pamporovón.

– Engem is apukám tanított meg síelni – mondja Toncsika -, s az idén már a piros pályán is száguldoztam. Minden libegőt kipróbáltam. Mikor csúsztam le a piros pályáról, ott volt egy ugrató, jó volt „repülni”. Este, a vacsora után egyszer voltunk fürödni is. Nagyon tetszett az úszómedence, mert a kis égők átvilágították a vizet, a medencén kívül a jakuzzit is kipróbáltuk.

Dorina is a Petőfi Sándor iskolába jár, s már négyéves kora óta jár teletni, tehát már 11 éve síel. Hogy miért tetszik neki Pamporovó, elmeséli:

– Nagyon tetszik ott, szép a táj, mikor megyünk fel a csúcsra a felvonóval, a hatalmas fenyőfák közt jó hallgatni a csendet. Nem kell sokat várni a felvonóra, mert nincsenek sokan. A szállodából kisielhettünk a pályára. Az is szép volt, mikor esett a hó három napig. Lucival, az apukájával és apukámmal száguldoztunk a pályákon. Minden pályán megfordultunk. A lankás zöldön, a meredekebb kéken, a még meredekebb pirosan, s a legmeredekebben, a feketén is. Mi is kerülgettük a botokat, mint a profi síelők. A bátrabb fiúk akrobata mutatványait néztük: egy fiú szaltózott egy ugratónál. Mi is ott voltunk az ugrató pályán. Esténként fürödtünk a medencében, majd jöhetett a kártyaparti.

Lúcia a Sever Đurkić iskolába jár, ötödikes. Koponikon tanult meg három évvel ezelőtt síelni, neki sem kellett síoktató.

– Valamikor apukám tanított meg síelni, nagyon szeretem ezt a sportot, jó érzés ereszkedni le a lejtőkön. Igaz, egyszer a zöld pályán a bukkanóról fekvé csúszva jöttem le. Jó volt Dorinával síelni, én is minden pályán megfordultam vele. Esténként én is mentem fürödni. No, nem mindennap, mert olvasni kellett a házi olvasmányt, a Szélördögöt. Hogy jövőre ismét megyek-e? Biztosan.

Márk is ötödikes, ő a Zdravko Gložanski iskolába jár.

– Én hat évvel ezelőtt Ausztriában tanultam meg síelni – meséli Márk -, de itt is nagyon tetszett, ugyanis tavaly már voltunk Pamporovón. Sok hó esett, legalább fél méter. Dorinával, Lucival és a testvéremmel, Karolinával építettünk nagy hőembert. Mi is minden pályát bejártunk. Amikor már fáztunk, a torony melletti étteremben a nagy kandalló mellett jólesett melegedni. Különben a pályák melletti éttermekben lehetett forró csokit inni, „prlenkát”, azaz sajtos, fokhagymás lángost enni. Este jó volt kártyázni. Megismerkedtünk néhány ott telelő oroszral, akikkel szerbül és angolul értettük meg egymást.

Koncz Erzsébet

Márk indulásra készen

Zomborból érkezik az őstehetség

A tizenegy éves **Orsovai Hedvig** a zombori *Testvériség-egység* iskola és a zombori *Petar Konjović* Zeneiskola tanulója, számos tanulmányi és zeneművészeti verseny győztese. Pici kora óta zongorán játszik, és zeneműveket komponál. A tanárai géniuszként emlegetik, minden eszközzel egyengetik az útját, ahogyan a szerettei is. Hedvig a múlt hónapban tartott lemezbemutató koncertet a zombori Városháza dísztermében. Eredményeiről, alkotási folyamatáról beszélgettünk a szépreményű, sugárzó tekintetű alkotóval, előadóművésszel és az édesanyjával, **Orsovai Bibiannával**.

– Zeneiskolába járt a fiam, **Endre**, aki ugyancsak hallás után játszott a le a darabokat, és arra figyeltünk fel, hogy az akkor még néhány éves Hedvig két kézzel zongorázva lekövette bátyja játékát. Hosszas fontolgatás után végül elvezettem a zeneiskolába, ahol meghallgatták a játékát, és két napon belül, ötévesen rendkívüli tanulóként felvették a zombori zeneiskolába – mesélt a kezdetekről a büszke anyuka.

– **Hogyan éled meg a komponálás folyamatát?** – kérdeztem Hedvigtől.

– Egészen kicsi korom óta hallok zenét magamban, de sokáig nem tudtam kifejezni, lejegyezni, és elfelejtődött. Amikor a bátyám Lengyelországban versenyzett, és nem érte el a kitűzött célt, nagyon szomorú voltam. Nem tudok sokáig szomorkodni, egy idő után megvigasztalódom, leginkább zenével. Így született kilencéves koromban az első darab, amely a *Madár* címet viseli. Ezt követte tízéves koromban a többi. Az *Én első kompozícióim* című cd-lemezre is került húsz zenemű és továbbiak, eddig összesen harmincegy kompozíció. A legtöbbet zongorára írtam, négykezeseket is, de van, hogy hallom magamban a teljes zenekari előadásmódot. A kompozíciók lejegyzésében, a lektatásának, a zeneművek felvételének folyamatában nagyon sokat köszönhetek **Dunja Novčić** zongoratanárnőnek, **Željka Milošević**nek a hangdizájnért és **Mirko Pregun** tanár úrnak, hangmérnöknek.

– **Az Art Mreža egyesület és a Petar Konjović zeneiskola közös kiadásában megjelent lemezbemutató koncerten az előadóművészi képességeidről is meggyőződhetek a jelenlevők, sőt felléptél a testvéreddel együtt is.**

– A bátyám, **Orsovai Endre** képviseli a családban inkább az előadóművészi vonalat. Különleges élmény volt vele négykezes játszani. A *Für Nani* című, a nagymamámnak írt kompozíciót játszottuk, továbbá felhangzott a Dunja tanárnőnek ajánlott darab is. A hála érzése egyre több kompozícióra késztet.

– **A dallamos, mégis mély és szenvedélyes zeneművek címei nagyon találóak, *Ez vagyok én, Beethoven és Johanna halhatatlan szerelme, Orosz tánc, Lelkem tangója, Spanyol tánc, Chopin, Tangó, amelyet álmodban hallottam.***

– Édesanyámnak elmesélem, miről szól az adott zene, mi a „története” és együtt találjuk ki a címet.

– **Melyik díjakra vagy büszke, illetve milyen terveid vannak így, több sikeres verseny után, az első önálló koncertet követően?**

– Négy évvel ezelőtt a *Fiatal virtuózok versenyén* Belgrádban lettem kategóriagyőztes. Később nyertem Zrenjaninban, az újvidéki *Josip Slavenski* nemzetközi versenyen, Užicén, a *Balet- és Zeneiskolák Országos Versenyén*, ahol a bátyámmal együtt játszhattam a saját négykezes darabomat a versenyprogramban. Készülök szerepelni a különböző versenyeken saját kompozíciókkal és a zombori lemezbemutató koncert megismétlésére is sor kerül Újvidéken. A zombori koncert és minden más információ megtalálható a www.hedvigorsovai.artmreza.com címen – hallottuk Hedvigtől.

Lennert Móger Tímea

A CD borítója

Kincsesláda „palóc módra”

Az óbecsei tanulók sikere a Magyar Kultúra Napja alkalmából meghirdetett Kárpát-medencei versenyen

A Palóc Társaság által a magyar kultúra napja alkalmából meghirdetett tanulmányíró pályázaton **Jusztin László**, az óbecsei Sever Đurkić Általános Iskola nyolcadikos tanulója (felkészítő tanára: **Zapletán Erika**) első, **Karácsonyi Orsolya** a Petőfi Sándor Általános Iskola hetedikes diákja (felkészítő tanára: **Kuszli Angéla**) különdíjat kapott. Az óbecsei tanulók közül még **Varnyú Kinga**, **Almási Vivien**, **Tóth Szilvia** és **Varnyú Sára** vett részt a versenyen.

2015-ben az alábbi témák közül választhattak a tanulók:

1. „Szenteld meg porait...” – Első világháborús áldozatok emlékének ápolása
2. „Apánk csontjából terem a kenyér” – Világháborús történetek családjainkban
3. Emlékezés régiekre – Családom története
4. Kincsesláda – Szellemi és tárgyi emlékek a családi hagyományban
5. Apáról fiúra – Néphagyományok és népszokások ápolása környezetünkben
6. „Magyar táj magyar ecsettel” – A szülőhely ismerete és szeretete
7. „Füben, fában orvosság” – Gyógyítás és gyógyulás természetes módon
8. „Mesterségem címere:...” – Mesteremberek és alkotásaik
9. „En itthon maradok!” – Elképzelésem jövőendő életemről
10. „Az anyanyelv az én hazám” – A magyar nyelv mint nemzetmegtartó erő

A tanulók két korcsoportban vetélkedtek: általános iskolások és középiskolások. Felvidékről, Délvidékről, Erdélyről, Magyarországról és Kárpátaljáról összesen 171 munka érkezett. A pályaműveket Kolczonay Katalin egyetemi oktató által vezetett bizottság értékelte. Az ünnepélyes eredményhirdetést Budán, január 18-án a Magyarság Házában tartották.

Z. Urbán Aladár, a Palóc Társaság elnöke, a magyar kultúra lovagja köszöntötte a vendégeket, kiosztotta a könyvjutalmakat, s megköszönte a támogatóknak az adományokat.

Az óbecsei tanulókon kívül más vajdasági tanulók is vetélkedtek. Az általános iskolások közül a következők részesültek elismerésben: **Klonka Áron** I. díj (Magyarkanizsa), **Kiss Tímea** II. díj (Magyarkanizsa), **Urbán Rita** II. díj (Horgos), **Varjú Maja** III. díj (Magyarkanizsa), **Nagypál Norbert** különdíj (Péterréve), **Farkas Réka** dicséret (Magyarkanizsa), **Német Anasztázia** dicséret (Magyarkanizsa).

A díjátadó ünnepségen a következő középiskolás tanulók szerepeltek eredményesen: **Kávai Konrád** kiemelt I. díj (Magyarkanizsa), **Szabados Norbert** I. díj (Magyarkanizsa), **Szöke Tamás** II. díj (Topolya), **Gonclik Ákos** különdíj (Csóka), **Decsov Elvira** dicséret (Szabadka), **Petin Beáta** dicséret (Topolya).

A Palóc Társaság csaknem két évtizeddel ezelőtt hirdette meg első alkalommal azt a pályázatot, amelynek célja a magyarságtudat elmélyítése, a szülőföld iránti hűség erősítése, az anyanyelvi képességek fejlesztése és a magyar fiatalok tehetségének kibontakoztatása.

K. A.

Az óbecsei csapat (balról) Jusztin László, a tanárnője, Zapletán Erika, a különdíjas Karácsonyi Orsolya és tanárnője, Kuszli Angéla

Jusztin László

Az anyanyelv az én hazám (Díjnyertes dolgozat)

Magyarország az az ország, amely mindig is vonzott, minden alkalmat megragadtam, hogy eljuthassak oda, és örömmel tanulmányozom a magyar történelmet is. Táborkokban jártam barátaimmal, Pécssett, Sátoraljaújhelyen és más magyar településeken, ahol szívesen fogadtak bennünket, és átélhettem az összetartozás örömét.

Nem is olyan rég, egy barátom megemlítette, hogy ő már egyszer volt szavalóversenyen, ahol a Szózatot szavalta el, az idén pedig a Himnuszt adja elő. Megkérdezte, én szeretném-e megtanulni a Szózatot. Örömmel beleegyeztem, és elkezdtem tanulni Vörösmarty költeményét. Magyartanárnom segítségével gyakoroltam a csodaszép régi szavak hangsúlyozását, és igyekeztem minél szebben elmondani nemzetünk egyik legfontosabb és legszebb költeményét. Eleinte megijedtem attól, hogy milyen hosszú vers ez, de erőt vettem magamon, és újra meg újra belekezdtem a tanulásába. Volt egy rész a költeményben, ami szinte első alkalom-

mal megragadt bennem, mert valamilyen szinten ismerem és szeretem is a magyar történelmet, ez pedig történelmünk keserű napjait idézi felcillanó reménnyel, hogy mégsem lehet hiábavaló a sok áldozat:

„Az nem lehet, hogy annyi szív
Hiába onta vért,
S keservben annyi hű kebel
Szakadt meg a honért.
Az nem lehet, hogy ész, erő
És oly szent akarat
Hiába sorvadozzanak
Egy átoksúly alatt.”

Egy-két hét tanulás után elérkezett a nagy nap. Szabadkára utaztunk a Himnuszt és Szózat szavalóversenyre, a Magyar Tantervű Tanítóképző Kar épületébe. Szívet melengető érzés volt látni a terembe lépve, amint a nemzeti zászlónkat Kölcsey és Vörösmarty portréi közrefogták. Soha nem jártam eddig ott, de mégis otthon voltam. Ott volt velem a testvérem, a nagybátyám, az unokahúgom, a szüleim, a barátom és ren-

geteg szavaló. Izgultam, de ezzel együtt élveztem is a helyzetet, mivel nagyon érdekes volt hallgatni a versenyzőket, ahogy a már ismert sorokat mondják. Amikor én kerültem sorra, határozottan belekezdtem az addigra már a számomra legkedvesebb költeménybe, a Szózatba. Amíg szavaltam, éreztem valami remek dolgot, azt, hogy megtanultam a legszebb magyar imádságot, hogy most itt vagyok, és magyarul szavalok. Leírhatatlan érzés volt, és egyszer csak vége lett, meghajoltam, és jókedvűen mentem oda barátomhoz, aki megdicsért, majd a tanárnő is odajött hozzám, és megölelt. Végighallgattuk az összes Himnuszt szavalatot is. A szavak szinte simogattak. Nemcsak vajdasági versenyzők voltak ott, hanem a történelmi Magyarország minden tájáról jöttek szavalók. Izgatottan vártuk az eredményt. A zsűri elnöke mindannyiunkat megdicsért, és ekkor értettem meg igazán, hogy nem a helyezés a fontos, hanem az a felemelő érzés, hogy anyanyelvünkkel töltöttünk el egy egész napot.

Mindig, amikor valami újat tudok meg, leírhatatlan érzés, és remélem, sok mindent tanulok még. Ezen a szavalóversenyen azt tanultam meg, hogy igazából otthon vagyunk, ha saját anyanyelvünkön szólhatunk.

„Ezek a mai fiatalok...”, vagy a „Hol jár az esze?” és az ehhez hasonló mondatok mind arra utalnak, hogy a szülők nem értik a tinédzserkorú fiatalok viselkedését. Ahogy arról már említést tettünk, a tinédzserkor mindig is kissé bonyolult időszak volt úgy a szülők, mint a fiatalok számára. A család minden tagjának az életében hirtelen változások alakulnak ki, legyenek azok szülők, vagy maguk a tinédzserek. Vajon, a szülők tényleg annyira nem értik meg mindazt, ami a fiatalok fejében zajlik?

A modern kornak köszönhetően a pubertáskor hosszabb ideig tart, mint régen. Sokkal korábban jelentkeznek a testi változások, melyeknek köszönhetően előbb köszönt be a kamaszkor. A fejlett és hosszú ideig tartó iskoláztatás következménye pedig, hogy több idő van arra, hogy bárki megtalálja önmagát. Ebben az időszakban minden fiatal kitartóan keresi a válaszokat a kérdésekre, törekszik arra, hogy egyszerre legyen különleges, tűnjön ki a többiek közül, de ugyanakkor tartozzon is valahova, és tudjon beilleszkedni. Mintha mindez nem lenne elég, egyik napról a másikra egyre nagyobb a távolság szülő és fiatal között. Vagy mégsem?

Az általános vélemények ellenére a kutatások azt bizonyítják, hogy a nemzedékek közti szakadék nem olyan jellemző dolog. A barátokhoz való viszony mellett a fiatalok számára a családjuk is fontos szerepet tölt be ebben a fejlődési folyamatban. Annyi a változás, hogy a pubertáskor előtti időszakban a szülőkre úgy tekintünk, mint mintaképekre, szuperhősökre, akiknek természetfeletti erejük van, hiszen képesek minden olyan dolgot megoldani, amit mi nem tudunk. Amikor a kamaszkor beköszönt, ez a szülő-gyerek kép, mint minden

más, hirtelen változni kezd. Értethető, hogy a szülők értetlenkedve állnak, amikor a gyerekek hirtelen másképp viszonyul hozzájuk, viszont továbbra is szüksége van a segítségükre. A szülőről alkotott kép hasonlítani kezd a másokról alkotott kép mintájához, mely szerint van, aki valamihez jobban ért, viszont nincs mindenható ereje. A viselkedés terén érezhető a szülőktől való elkülönülés, ami elsősorban abban nyilvánul meg, hogy kevesebb az együtt töltött idő, és meghosszabbodik a házon kívül eltöltött idő. A szülőknek nincs teljes belátásuk abba, amit a gyerekek csinál, ami nem zárja ki azt, hogy a tinédzser időről időre értesíti szüleit a házon kívül töltött idejéről, de csak annyit mond el, amennyit ő fontosnak tart. A tudományos kutatások szerint több szakasza van a szülőktől való eltávolodás folyamatának. Először gyors elhidegülés jelentkezik, majd a begyakorlás szakasza következik, amelyben az önállóság kialakulása a fő feladat, végül pedig egyfajta visszatérés, a szülőkhöz való újbóli közeledés jellemző.

Nem szabad elfelejtenünk, hogy a konfliktusok ellenére az életben mindig is szükség van olyan személyekre, akikre felnézhetünk, és az ezt meghatározó figurák között mindig is ott lesznek a szülők. Rajtuk keresztül nyílik lehetőség arra, hogy a legtöbb dolgot könnyedén megtanulhassuk. Ha másért nem is, szükség van rájuk, mert nekik ellent lehet mondani. A szülőkhöz mindig szülőként fogunk látni, és ez így van rendjén, hiszen ők nem olyanok, mint a barátok. Nem utolsó sorban pedig valakinek idősebbnek kell lennie, aki kevésbé modern és trendi, azért, hogy a fiatalok fiataloknak érezhessék magukat.

Kis Laura

A Tisza élővilágának a napja

Nagyon szerencsések vagyunk, hogy ide születünk a Tisza mellé. Nyáron fürödhetünk hús vízében, élvezhetjük a vizén a hajókázást, csónakázva a partifecskéket, megcsodálhatjuk a tiszavirágok, a kérészek táncát, a föl-fölbukkanó halakat... Mostanában nem csak az enyhe, napos idő csalogatja ki a Tisza-partra az óbecseieket, hetek óta több tucatnyi hatyú és vadkacsa tanyázik a folyónak ezen a szakaszán, a sétálók pedig örömmel fényképezik és etetik őket.

Olvastam, hogy a költöző madarak közé tartozó hatyúik igen gyorsan tudnak repülni, és akár ezer kilométert is képesek megtenni északi fészkeikig. Szárnyaik fesztávolsága elérheti a 2,5 métert, súlyuk pedig a 15 kilót is. Veszély esetén szárnyaikkal védekeznek, és igen erős ütést képesek mérni az ellenfélre.

Természetes táplálékukat ilyenkor is a vízinövények, valamint a halak, békák, rovarok alkotják, ám ezek számának lecsökkenése miatt az emberektől is szívesen elfogadják az eleséget. Azokra a helyekre, ahol rendszeresen kapnak eledelt, rendre visszatérnek.

Koncz Erzsébet

Tudod-e?

A Szamos felső folyásának vízgyűjtő területén működő román–ausztrál tulajdonú Aurul nevű bányavállalat 2000. január 31-én cianiddal és nehézfémekkel szennyezte a Szamos és a Tisza folyókat Romániában. A szennyeződés február 1-je és 12-e között vonult le a Tiszán, ökológiai katasztrófát okozva a folyó élővilágában. A magyar országgyűlés erre emlékezve 2000. június 16-án elfogadott határozatának 10. pontjában február 1-jét a Tisza élővilágának emléknapjává nyilvánította.

Európa és a világ leghíresebb palotái között kiemelkedő helyet foglal el a franciaországi versailles-i kastély. Ez a gyönyörű építmény nem csupán építészeti szempontból számít remekműnek, hanem történelmi aspektusból is jelentős, hiszen számos fontos esemény színhelye volt. Itt tárgyaltak az angolok és az amerikaiak a yorktowni csata után, és itt írták alá 1783-ban a békeokmányt, amellyel Anglia elismerte a 13 amerikai gyarmat függetlenségét. Itt kiáltották ki 1871. január 18-án a Német Császárságot, itt folytak 1919-ben és 1920-ban az első világháború végét jelentő béketárgyalások. A magyar nemzet számára szomorú emlékek fűződnek Versailles-hoz, hiszen a Trianon-kastély, ahol 1920. június 4-én aláírták az annyszor emlegetett trianoni békét, szintén a palotaegyüttes része.

Semmi sem tökéletes

Tudjuk, semmi sem tökéletes, így a versailles-i palotának is voltak hiányosságai. Túl nagy volt ahhoz, hogy jól be tudják fűteni a hideg teleken, a vízellátás és a tisztaság ápolása is gondokat okozott. Így valójában a csillogó-villogó pompa és a nem mindig megfelelő életkörülmények keveredtek benne.

A Párizs melletti Versailles valójában egy külön településnek számít, itt van az óriási palotakomplexum.

A XVII. században XIII. Lajos francia király vadászkastélyt építtetett magának. Ekkor még nem is sejthette, milyen nagy jelentőségű építmény alapköveit tette le. Az építkezés 1624-ben kezdődött. Versailles a leghíresebb abszolutista uralkodó, XIV. Lajos idejében az abszolút monarchia jelképévé vált. Lajos királynak kellemetlen élményei voltak Párizs városával kapcsolatban, ezért úgy döntött, hogy nem messze a francia fővárostól egy új települést alakít ki, és oda helyezi át a székhelyét. Az építkezés főfelügyelőjének pénzügyminiszterét, Jean Baptiste Colbertot nevezte ki. Óriási pénzüsségeket szántak a munkálatokra. A Napkirály maradandót akart alkotni, amely hatalmáról hagy nyomot a jövőendő nemze-

Történelmi színhelyek

A versailles-i palota

A versailles-i palota kertje

dékek számára. 1661-ben hozzákezdtek XIII. Lajos már meglévő palotájának kibővítéséhez. Két új szárnyat építettek hozzá. Kialakult a terasz is, amelyben helyet találtak a Tükörgaléria számára, Jules Harodouin-Mansart tervei alapján. Le Vau építész, Le Notre parképítő és Le Brun festő elképzelései szerint készült el a palota. Maga a király is felügyelt a munkálatok haladására.

A kastélyt körülvevő parkot 1664-ben avatták fel. Le Notre tervezte a barokk kertépítés szokásai szerint. Erre az alkalomra fényűző lovas játékokat szerveztek, de ünnepségeket és színházi előadásokat is tartottak benne.

Később még három épülettel kibővítették a király otthonát. XIV. Lajos Versailles-t 1682-ben hivatalosan is székhelyének kiáltotta ki. A palota körül rengeteg más építmény is elkészült, így a városka terjedt. Lakossága megsokszorozódott, és egyes adatok szerint mindössze 50 év alatt több tízezerre növekedett. Ez nem meglepő, ha tudjuk, hogy több mint 30 000 munkás dolgozott az építkezésen. A legkorszerűbb felszerelést és építészeti technikákat alkalmazták. Az úthálózat és a csatornarendszer is elkészült. De Ville és Sualem

mérnökök a Szajna folyó vizét juttatták el a palotához, és ezzel látták el a pompás szökőkutat, amely a park fő díszé lett.

A végső simításokat Jules Hardouin-Mansart híres francia építész végezte el. Elkészítette a Tükörgaléria nevű tágas és fényes dísztermet, a királyi trón pedig az Apolló-szalomban került. A park északi részén megépült a nagy Trianon-kastély.

A fényűző palotaegyüttes senkit sem hagyott hidegen. Az európai uralkodók sorra megcsodálták a francia király rezidenciáját, és sokan hasonlót próbáltak építtetni.

A kis Trianon-kastély 1762 és 1768 között épült XV. Lajos király idejében, Ange-Jacques Gabriel tervei alapján. Ő tervezte egyébként Párizs főterét, a Concorde teret is. A versailles-i kastély parkjában helyezkedik el. A francia polgári forradalom alatt itt tartották meg a Rendi Gyűlést. Versailles ma Franciaország és Európa legnevezetesebb látványosságai közé tartozik. Az UNESCO a világörökség részévé nyilvánította. Ha valaha Párizsban járunk, ne hagyjuk ki az alkalmat, hogy meglátogassuk ezt a remek helyszínt.

Gyarmati Balázs történész

Kis Trianon-kastély

A Tükörgaléria

Évfordulók nyomán

1876. január 29. – Elhunyt **Deák Ferenc** magyar politikus, a Haza bölcse, akit megfontoltsága és tisztessége miatt nevez így az utókor. Az 1848-ban megalakult első, a parlamentnek felelős, független minisztérium (Batthyány-kormány) igazságügy-minisztere volt, majd a kormányzó Deák-párt vezetője. 1861-ben Ferenc József elutasította az 1848-as törvények helyreállításáról szóló feliratát, az országgyűlés pedig nem engedett a bécsi udvar nyomásának, így a kompromisszumkíséret nem sikerült. Ferenc József feloszlatta az országgyűlést és november 5-én újabb abszolutista kormányzati rendet léptetett életbe. 1865-ben írott Húsvéti cikke, amely a Pesti Naplóban jelent meg, a bécsi udvar és a magyar politikai pártok kiegyezési tárgyalásainak új szakaszát nyitotta meg. 1867.03.15-én létrejött az osztrák–magyar kiegyezés, a Habsburg-monarchia osztrák–magyar dualista monarchiává alakult át. A dualista rendszer idején Magyarországon jelentős ipari fejlődés vette kezdetét a nagybirtokrendszer fenntartása és a nagy tömegű szegényparaszti réteg megmaradása mellett.

1981. január 31. – Megszületett **Justin Timberlake** énekes, zenész, producer. Memphisben (Tennessee, USA) született. Az egykori híres fiúcsapat, az 'NSync együttes tagjaként ismerte meg a világ, de szólóénekesként még nagyobb sikereket könyvelhetett el: hat Grammy-díj tulajdonosa. Két szólóalbuma látott napvilágot, bemutatkozó lemezéből, a Justifiedből több mint 7 millió darab talált gazdára világszerte, a FutureSex/LoveSounds című albumából pedig több mint 9 millió korong kelt el. Ezenkívül létrehozta a saját kiadóját, dalszerzőként és producerként is tevékenykedik.

Felmenői brit származásúak, nagyapja baptista lelképásztor volt. 1985-ben a szülei elváltak, majd mindketten újraházasodtak. Kevesebben tudják róla, hogy színészi próbálkozásai is voltak. 2004-ben kapta meg első főszerepét – Kevin Spacey oldalán – az Edison című filmben, amelyben egy újságíró alakít. Később a hangját kölcsönözte Arthur királynak a harmadik Shrekben.

1878. február 1. – Megszületett **Hajós Alfréd** úszó, labdarúgó, építész, az első magyar olimpiai bajnok. Az 1896-os athéni olimpián szerezte Magyarország első és második olimpiai aranyérmét gyorsúszásban 100 és

1200 méteren. Labdarúgásban kétszeres magyar bajnok és egyszeres válogatott volt. Az 1924-es szellemi olimpián ezüstérmet nyert. A debreceni Aranybika Szálló, valamint a magyarországi Nemzeti Sportuszoda az ő műve, ez utóbbi a nevét is viseli.

1990. február 1. – Elhunyt **Sziveri János** Sinkó-díjas (1978) költő. A Nagybecskerek melletti Muzslyán született március 25-én (Gyümölcslő Boldogasszony napján), és 1990. február 1-jén (Gyertyaszentelő Boldogasszony vigiliáján) hosszantartó, súlyos betegség után halt meg Budapesten. Első versei a Képes Ifjúság című hetilapban és az Új Symposion folyóiratban jelentek meg a hetvenes évek elején. Egy ideig a Képes Ifjúság irodalmi rovatát szerkesztette, majd a Magyar Szó dél-bánáti mellékletének volt a munkatársa. 1977 novemberétől tagja az Új Symposion szerkesztőbizottságának, 1978-ban az egy évvel korábban megjelent Szabad gyakorlatok című verseskötetéért Sinkó-díjat kapott. 1980-tól 1983-ig az Új Symposion főszerkesztője. Irányításával a lap az irodalmi és művészeti szabadságot és a bírálat jogát fokozatosan kiterjesztette a közéletre is, ami miatt leváltották. Vajdasági publikációs és szereplési lehetőségei akadályokba ütköztek. Nem sokkal később gyógyíthatatlan kór kezdte ki szervezetét, a tollat azonban szinte élete utolsó percéig nem engedte ki a kezéből, legjobb művei élete utolsó éveiben születtek. (Fotó: Dormán László, 1984)

1920. február 2. – Elhunyt **Szinyei Merse Pál** festőművész. A magyar plein air festészet megteremtője, a modern magyar festészet első nagy képviselője a nyugat-európai kortársakkal egy időben fedezte fel a szabad levegő, a napfény festői ábrázolásának problémáját, s teremtette meg gazdag színvilágú, realista táj- és portréművészetét. Az európai festészetben is igen fontos helyet elfoglaló életvidám plein air képe, a Majális (képünkön) nem érte el a megérdemelt sikert, s alkotói kedvét veszítve abbahagyta a rendszeres munkát. Házasságából 5 gyermeke született. 1882-ben Bécsbe utazott, és ismét nekilátott a komolyabb festéshez. Ekkor készült a Majálisnál kevésbé jelentős, de annak tematikáját idéző Pacsirta című képe. Ez is kedvezőtlen bírálatot kapott, ami mindinkább kedvét szegte. Csak 1894-től állított ki ismét (Hóolvadás, Pipacsos rét). Végre az 1896-os kiállításon a Majális átütő sikert aratott, a fiatal nagybányai művészek törekvéseik előfutárát ismerték fel benne. 1897-ben képviselővé választották.

1977. február 2. – Megszületett **Shakira** énekesnő, dalszerző, zenész. Eredeti nevén: Shakira Isabel Mebarak Ripoll. Kolumbiai énekes-dalszerző, zenész, producer, táncos, aki az 1990-es évek közepétől az jelentős alakja a pop-rock-latin zenének.

Édesapja libanoni származású, édesanyja kolumbiai. Nyolc féltestvére van, mindegyik apai ágról. Nyolcéves korában írta meg az első dalát, majd 1990-ben felfedezte egy producer, és azonnal szerződést ajánlott neki. Első lemeze 13 éves korában jelent meg, melynek a címe Magia volt, ezt követte 4 nagylemez és 2 Remix album. Dónde están los Ladrones című albumán volt rajta az Ojos Asi, amiért 2000-ben megkapta a Latin Grammy-díjat. 2001-ben elkészítette Laundry Service című első angol lemezét, amiről a Whenever Wherever meghozta a világsikert számára. „Popénekesnő vagyok rocker szívvel, és számaim egész véletlenül beforakodnak a dance stílusba is.” – vallja magáról. 24 évesen Grammy-díjat vehetett át, ami zenészek számára a legnagyobb elismerés. Lemezei több millió példányban keltek el világszerte, és első angol nyelvű dalával hetekig uralta a slágerlistákat.

A természet változásai januárban

Kevesen járnak télen erdőben, de mégsem árt tudni, hogy ilyenkor legjobban talán az őzek és a szarvasok szenvednek. A fagyos hó felsebzi a lábukat, ennivalót alig-alig találnak a kopár télben. Az erdészek és a vadászok gondoskodnak élelemről számukra. Az etetőket réti szénával, lucernával töltik fel.

A madaraknak ahhoz, hogy átvészeljék a telet, nagyon sokat kell mozogniuk és enniük. A táplálékokból nyerik azt a fűtőanyagot, amely fenntartja testük hőmérsékletét. A tollazatuk jól védi őket a hideg ellen. Biztosan láttad már, hogyha hideg van, a mada-

rak felborzolt tollal üldögélnek az ágakon, drótokon. A felborzolt tollazat közé befurakodó levegő megtartja testük melegét. Így olyan, mintha szigetelő légpaplan borítaná a madarak testét.

Fehéredő korallok

Eddig soha nem látott mértékben fehérednek a Csendes-óceán északi részén található korallmezők. Az ok egy El Nino-szerű jelenség lehet, minek következtében emelkedik az óceánok vízének hőmérséklete. „A jelenség a Marsall-szigeteken a legszembetűnőbb, ahol 2014 szeptemberétől észleljük a korallak nagymértékű fehéredését” - közölte Karl Fellenius, a Majuróban, a Marshall-szigetek fővárosában dolgozó oceanográfus. A jelenség állítólag a Csendes-óceán egész északi részén megfigyelhető.

A korallfehéredés természetes jelenség: olyan helyeken észlelhető, ahol gyenge a vízáramlás, kicsi az ár-apály amplitúdója, magas a hőmérséklet és sekély a víz. Karl Fellenius szerint a megfigyelt jelenség mértéke azonban csak az óceánok hőmérsékletét emelő üvegházhatású gázoknak tudható be. A felszíni vizek hőmérséklete hónapok óta mintegy 0,5–1 fokkal haladja meg a normális értéket, ami elég ahhoz, hogy az érzékeny korallok meg-szenvedjék - tette hozzá a kutató. (MTI)

Félig hím, félig nőstény lepke

Ritka, félig hím, félig nőstény lepkét fedeztek fel egy rovarkiállításán Philadelphiában. A szokatlan küllemű rovar Chris Johnson nyugalmazott vegyészmérnöknek szűrt szemet, aki önkéntesként segédkezett a tárlaton, s felfigyelt a lepkére, mely éppen kikelt a malajziai Pinang szigetéről hozott bábból. A tarkalepkefélék (Nymphalidae) családjába tartozó párducfoltos enyhész (Lexias pardalis) két jobb oldali szárnya barna színű volt, sárga és fehér pettyekkel. Ez a színezet, ahogyan a nagyobb méret is, a faj nőstényeire jellemző. Másképp festett a pillangó bal fele, ahol a szárnyak kisebbek és sötétebbek voltak, a hímekre jellemző széles zöld, kék és bíbor ecsetvonásokkal – olvasható a LiveScience hírportálon.

A szakemberek igazolták a vegyészmérnök sejtését: megállapították, hogy a gúnandromorfia jelenségéről van szó. (MTI)

A borneói törpeelefántok

Az indonéz szigetvilágban elterülő Borneó Földünk harmadik legnagyobb szigete, nagysága 743 330 km². Területén három ország, Indonézia, Malajzia, valamint Brunei osztozik. Borneó területén található az ázsiai térség egyik legkiterjedtebb, legegységfüggőbb trópusi esőerdeje, melynek mérete azonban a maláj ipar, valamint más, multinacionális cégek faigénye miatt folyamatosan csökken. A még meglévő esőerdők jelentik több ritka faj, mint például a borneói törpeelefánt egyetlen természetes élőhelyét. A bor-

neói törpeelefánt az erdei elefántnál is kisebb termetű, alig 2–2,5 méterre nő meg felnőtt korára. Könnyen meg lehet különböztetni az ázsiai rokonától: a füle nagyobb, a farka hosszabb, a feje gömbölyűbb, pofája a kölyökelefántokéra hasonlít, és nem olyan agresszív.

A legújabb kutatások szerint a borneói törpeelefánt a már kihalt jávai törpeelefánt leszármazottja. A tanulmány szerint a 18. században Jáva szultánja néhány elefántot küldött a Fülöp-szigeteki Sulu szultánjának ajándékba. Sulu szultánja valamikor hajóval átszállította az állatokat Borneóra, és ismeretlen okból sorsukra hagyta őket. „Számos történelmi feljegyzés tanúskodik arról, hogy az ázsiai uralkodók elefántokat küldtek hajóval különféle helyekre ajándékba, ezzel is próbálták megnyerni egymás jóindulatát” – mondta Junaidi Payne, a WWF munkatársa, a tanulmány társszerzője. A Borneón ragadt állatok háborítatlanul fenn tudtak maradni a szigeten. A jávai törpeelefánt a 18. század végén kihalt, de az a néhány egyed, amelyet Borneóra vittek, megmaradt és elszaporodott.

A borneói törpeelefánt napjainkban a végveszélyben lévő fajok közé tartozik, ám az elmúlt években állományuk stabilizálódott. Mindez azoknak a környezetvédelmi erőfeszítéseknek köszönhető, amelyek a törpeelefántok természetes élőhelyeit igyekeznek megvédeni. A Természetvédelmi Világalap (WWF) becslése szerint mintegy 1500 példány élhet még vadon Borneó szigetén.

Mit jelez a hiéna kacaja?

A foltos hiénák kacaja információkat tartalmaz a korukról és a hierarchiában elfoglalt helyükről, de akár segítségkérésre is használhatják.

Egy kutatócsoport felvette 26 fogságban tartott hiéna hangját. Úgy találták, hogy a kacaj hangmagasságában megfigyelhető variációk segíthetnek megállapítani a hiénák közötti hierarchiát. Theunissen azt állítja, hogy a hiéna kacajából következtetni lehet a kibocsájtó egyed társadalmi rangjára. A jelzés lehetővé teszi például azt is, hogy a hiénák megállapítsák, a hierarchia alapján ki lehet először a zsákmányból.

A kacaj hangmagassága feltárja a hiéna életkorát, kódolt információkat tartalmaz az egyedek domináns vagy alárendelt státuszáról. Ezeket a vokalizációkat főleg az élelmiszer felett folyó viták során hallatják, például hogy akadályozzák a hozzáférést a zsákmányhoz. A kacaj lehet a frusztráció jele, de akár segítségkérő funkciója is lehet.

Oroszlánok gyakran esznek meg hiénák által megölt zsákmányokat. A magányos hiénának nincs esélye, ha szembeszegül egy oroszlánnal, egy hiénacsoport azonban gyakran elüldözhet egy vagy akár több oroszlánt is, és visszazerezhetik a zsákmányt. A kacajok így lehetővé teszik a szövetségeseik hívását. Az együttműködés és a versengés részei a hiénák mindennapi életének.

Amikor egy kacagó egyedet hallanak, a klánbeli társak információt kapnak róla, és eldöntik, hogy csatlakoznak-e hozzá, melőzik, vagy odébbállnak.

Kecsketornyok

A kecskék rendkívül kíváncsi és merész jószágok, a legkomo-lyabb hegymászókat megszegyenítő manőverekre képesek a szinte függőleges sziklafalakon is. Charles Back azonban Dél-Afrika egy sík területén alapította meg „Fairview Wine & Cheese” névre hallgató farmját, ahol a kecskék híján vannak az efféle kihívásoknak.

A vállalkozás egyik fő profiljának számít a sajtot tehén- és kecsketejéből állítják itt elő, és ő ügyelni kívánt kecskéi mentális állapotára. A megoldás sem késett soká; tornyot kell építeni a jószágoknak, és lehetőleg jó magaszt, hogy ne legyen hiányuk a „tériszonyból”. A téglából épült kétemeletes tornyot méreteiben a jószágokhoz igazították. A falépcsőt spirálisan vezették körbe az építmény körül. Az építmény 1981-ben lett kész. Az ötlet sokak számára szimpatikus volt, így a világ lassan megtelt különféle kecsketornyokkal.

RÜGYFAKADÁS

Utazás egy elvarázsolt világba

Reggel arra ébredtem, hogy valami kopog az ablakomon. Egy bagoly volt az. Egy levelet dobott az ágyamra, amit eddig a csőrében tartott. A levélben ez állt:

Mr. Szabolcs Kozma
Bolmán utca 89.
A gyerekszoba ágya

Csodálkoztam. Mi lehet az? Mi állhat benne? Kibontottam a levelet, és elolvastam a tartalmát. Felvételt nyertem a Roxfort Boszorkány- és Varázslóképző Szakiskolába. A levélben az állt, hogy a tanítás szeptember elsején kezdődik. A King Cross állomásra kellett menni, a kilenc és háromnegyedik indulóhoz. Abban a pillanatban elszomorodtam: Hogy repülök el Angliába? Gondolkodás közben valami leszállt a házam elé. Egy kék kisautó. Egy lángvörös hajú fiú ült benne, aki így szólt:

– Siess! Lékéssük a vonatot!

Még pizzamában voltam, de gyorsan átöltöztem, és indultunk. Elbeszélgettünk a fiúval. Ő Ron Weasley, tizenkét éves, vöröshajú, roxfordi diák.

– Milyen az iskola? – kérdeztem.

– Hát... ö... ö... jó. – válaszolta kurtán.

Közben leszálltunk (mert az autó repült) egy Abszolút nevű helyen. Ott vehettem pennát, pergament, tintát és könyveket. Ron elszállított a Roxfortba, majd csatlakoztam a többi elsőéveshez. Egy nagytermetű fickóval csónakáztunk át a Roxfortot körülvevő vizesárkon. Beérve az ebédlőterembe négy rendkívül hosszú asztalt pillantottam meg, ahol minden diák elfért. Összevissza repkedő szellemek cikáztak át a diákok testén. Egy „pengeajkú” boszorkány várt ránk egy dohos süveggel. A „Teszlek Süveg” (mivel ez volt neve) elkezdett kornyikálni. Mikor befejezte a dalát, a boszorkány egy hosszú pergament vett a kezébe és így szólt:

– Pósa Vivien!

Vivien beleült a székbe, és a süveg így szólt:

– Mardekár!

Az utolsó asztal tapsolta meg Vivient, és mikor elhallgattak, a boszorkány így szólt:

– Kozma Szabolcs!

Ijedten cammogtam a székhez, majd leültem és a süveg azt mondta:

– Griffendél!

A Griffendél asztala tapsolt, a tapsolók között Ron arcát is láttam, ezért mellé ültem. Ron bemutatta barátait: Hermionét és Harry-t. Dumbledore, az igazgató elmondta a beszédét, majd megvacsoráztunk. McGalagony professzor (a boszorkány a süveggel) kiosztotta az órarendeket.

– ...Piton a bájitaltant, Bimba professzor a gyógynövénytant és Binns professzor a mágiatörténelmet tanítja – magyarázta Ron nekem.

Nemcsak engem, hanem barátaimat is beosztották a házakba. Máté a Hollóháztá, Alexa és Lara a Griffendélbe, Dévid a Mardekárba került. Elmentem lefeküdni. Másnap reggel a barátaimmal átbeszéltük az órarendet. Ron egy nagy darab marhasülttel a szájában azt mondta:

– ... e fen é, ő fikkel Hejje

– Ez nem ér, ő pikkel Harry-re – javította ki Hermione Ront.

Első órában bájitaltan volt majd mágiatörténelem és ebéd. Ebéd közben a tanári asztalt fűrkészve megpillantottam McGalagonyt, és találkoztam a tekintetünk. Ebéd után behívtak magához a boszorkány.

– Menj haza! – mondta.

– Miért? – kérdeztem.

– A szüleid már aggódnak – szólt.

Palcájával rám bökött, majd otthon találtam magam. Reggel volt, kipillantva az ablakomon egy bagoly szállt el előttünk. Ronnal még ma is levelezünk. Hiányzik a Roxfort.

Kozma Szabolcs, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Az én padtársam

A padtársam neve Doroti,
az ábcét gyorsan el tudja sorolni.
A magyarhoz nagyon ért,
a kérdéstől sose félt.

Szeme kék, mintha
a tengerben úszna,
haja szőke, mint a
leeratott búza.

Ő az én padtársam,
s néha kicsit frappánsan
gondolkodik magában.

Dobó Kata, 6. osztály,
Kis Ferenc iskola, Oromhegyes-Orom

A kutya és a néni

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy kiskutya.

A kis jószágot a gazdája kirakta az út mellé. Ázott, fázott, legyöngült...

Szerencsére egy üreg néni rátalált, és hazavitte az ő kis kuckójába. Szeretgette, nevelgette, itatta, etette. Gyorsan megerősödött a kiskutya, és nagyon hálás volt a néninek.

Őrizte új gazdija házat, és jó társa lett a néninek. Azóta is boldogan élnek.

Nagy Fruzsina, 2. osztály, J. J. Zmaj iskola, Magyararkanizsa

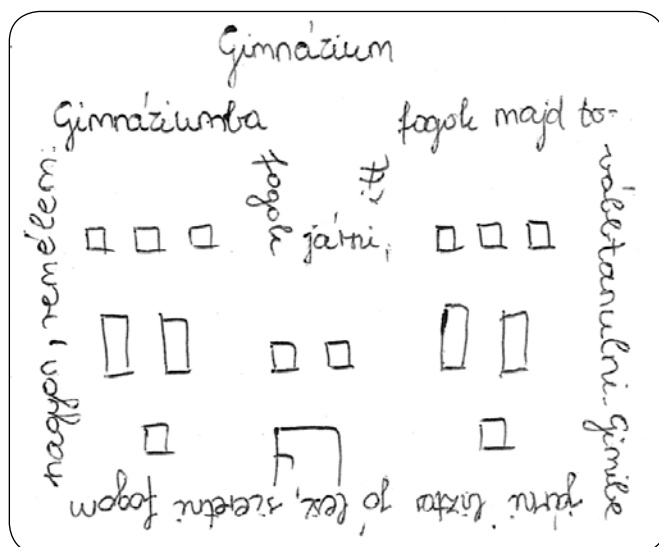
A városháza kilátójában jártunk

Csütörtökön a tanító nénivel a városháza kilátójában voltunk.

Már nagyon vártam ezt a napot. Kíváncsi voltam, hogy jutunk fel, és milyen fönről a kilátás. Lépcsőn mentünk föl. Azt hiszem, 350 lépcső volt. Amikor már jó magasan voltunk, és lenéztem, egy picit féltem. Amikor a lépcsők tetejére értünk, jól kifáradtunk. De mindez megérte, mert a kilátóból minden nagyon szép. A várost sok zöld veszi körül. Az autók és az emberek pedig nagyon kicsik. Szép volt így fönről látni a várost.

Remélem, „megmászom” még többször a városházát.

Ucelik Vanja, 4. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Oláh Anita, 8. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcsernye

Ezek a lányok!

Ezek a lányok csak csacsognak és fecsegnek.

Kibeszélik a fiúkat, ki-kinek a szimpátiája, és melyik kinek nem tetszik. Van nekik jó tulajdonságuk is. Segítőkészek és barátságosak. Az osztályba befogadtak, és útba igazítanak, ha kérem őket.

Szerintem az osztályban lévő lányok helyesek, tisztelettudóak és kedvesek. Remélem, ilyenek is maradnak.

Molnár Roky, 6. osztály, Sever Đurkić iskola, Óbecse

Ezek a fiúk!

*Ezek a fiúk olyan durvák,
de nem is csoda, mert elég furcsák.
Egész nap csak verekednek,
és aztán mi vagyunk a gyerekesek.*

*Nem is tudom, miért vannak,
hiszen ők egész nap csak csálnak.
Azt hiszik, hogy a lányoknak
így jó példát mutatnak.*

*Az iskolából kiirtanám a fiúkat,
de lehet, hogy az igazgató kirúgat.
Na mindegy, továbbra is léteznek,
és ezt a verset most odaadom Péternek.*

**Beretka Leona, 6. osztály,
Sever Đurkić iskola, Óbecse**

Levél Matula bácsinak

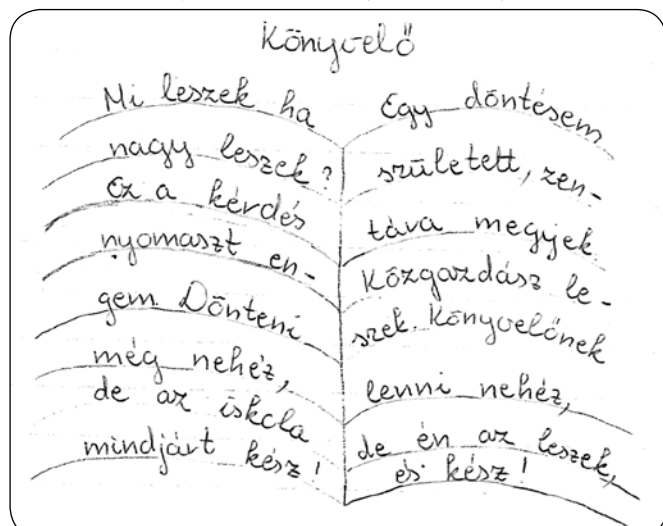
Kedves Matula bácsi!

Épségben hazaérteztünk, Piri mamáék ránk sem ismertek. Gergő bácsi... köszönök mindent. Azt az embert köszönöm, aki ez a nyár után lettem. Erősebb, értelmesebb, bölcsebb. Nem tudom felfogni az érzéseket, amelyek kavarnak bennem. Sok mindent megtanultam a hibáimból, amiket már sosem felejték el. Megtanított arra, hogy nem az álmodozásaim vezessenek, hanem a valós élmények, emlékek. Köszönöm! Remélem, jól van. A vályogház készül? Karácsonykor megyünk megint!

Üdvözlettel: Tutajos

U. i.: Üdvözlöm Csikaszt is!

Gajdos Flóra, 7. osztály, Samu Mihály iskola, Péterréve

Fazekas Anasztázia, 8. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcsérnye

RÜGYFAKADÁS

Én is megértettem az állatok nyelvét

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy szép mező. Egy szép, napos délutánon ott sétálgattam.

Összetalálkoztam egy kutyával. Meglepetésemre megértettem, mit mondott. A kutya azt kérte tőlem, segítsék neki. Mentem, mentem, mendegéltem, most egy macskával találgattam. Ó nagyon éhes volt, és megkért, hogy fejjem meg a tehenet, és adjak neki tejet. Elmentem az istállóba a tehenéhez, és megfejtem. Odavittem a macskának a tejet, aki jóízűen megitta. Ezután mentem tovább, és találgattam egy lóval. A ló patájába beleszúródott egy szög és megkért, hogy húzzam ki belőle. Én megtettem, amit kért, és ő megköszönte.

Ekkor felriadtam, és rájöttem, hogy ez mind csak szép álom volt.

Brindza Kocsis Erik, 4. osztály, Đuro Salaj iskola, Szabadka

Az éhes farkas

Hol volt, hol nem, három hegyen túl, az erdő mélyén élt egy nagyon gonosz farkas. A farkas már régóta nem evett. Túl ügyetlen volt, hogy vadásszon, ezért elment rókánéhoz enivalót kérni.

– Rókáné, adjál nekem enni!

– Adnék farkas koma, de nekem sincs.

Persze rókáné hazudott, mert farkas koma mindig kegyetlenül bánt vele, ezért nem akarta megegetni. Nagyon haragudott a farkas, hogy nem kapott ételt. Ezért buta fejével eldöntötte, hogy elmegy a faluba, ott majd lop csirkét, tyúkot, de nem számolt a kutyákkal. Este teliholdkor bement egy házba, azt hitte, hogy ha rókáné megy, akkor neki sikerülni fog. Véletlenül a vadász házába ment. Egyszer csak puff-puff, lelőtte a vadász a farkast. Másnap már ott lógott a vadász házában falán trófeaként. Az erdő állatai nem szomorkodtak, sőt örültek. Aki nem hiszi, az látogasson el a vadász házába.

Kara Kinga, 5. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

Önéletrajz

2001. 01. 28-án születtem Görögországban, Semes városában. Nem voltam jó gyerek kis koromban. Sokat sírtam, és mindig kézből kellett dajkálgatni engem. Így mesélte az anyukám. Kétéves koromig Görögországban laktunk egy házban, amelyik pont a tengerpartra nézett. Kár, hogy nem éltünk tovább ott, hogy legalább kicsit emlékezzek azokra a jó pillanatokra, de így nem emlékszem semmire. Már egy hónaposan gyümölcspuddingot ettem, mert nagyon sokat sírtam, és anya nem tudott, hogy lenyugtatni. Mindig kézből tartott anyukám, amikor főzött, takarított, amikor bármit csinált.

Azután Szabadkára költöztünk. Itt sok barátot szereztem. Először a Kék nyuszi óvodába jártam a szerb nyelvű csoportba. Ám mivel nem nagyon voltam vidám, hogy szerb csoportba megyek, átiratkoztam egy másik óvodába, amit Heidinek hívtak. Ott már magyar csoportba jártam. Akkor már sokkal aktívabb voltam. Verseket mondtam, és többet kommunikáltam az otthoniakkal és az óvodás barátaimmal. Gyorsan elrepült az idő, iskolás lettem. 6 évesen indultam el az első osztályba. A Sonja Marinković Általános Iskolába. Nagyon örültem, hogy már iskolába indultam, mindennap anyukám vagy a mamám vitt az iskoláig. Amikor már negyedik lettem, matek- és rajzversenyekre is mentem. Hatéves korom óta járok latin-amerikai tánccra. Versenyekre, fellépésekre gyakoroltunk.

Lassan ötödikes lettem, és új iskolába iratkoztam át. Új osztálytársaim lettek a Đuro Salaj Általános Iskolában. Az iskoláig busszal mentem, meg haza is. Futni a Spartacus Sportegyesületbe jártam, ahol először negyedik helyet értem el, azután tizenkettediket. Legutoljára pedig hatodik lettem, de sajnos aznap ellopták a telefonomat. Mindenhol ke-restem, de sehol sem találtam. Elszomorodtam. Most már nyolcadikos vagyok. Lassan készülnöm kell az érettségire, ami gyorsan elérkezik. Sokat kell tanulni, hogy bejuthassak abba az iskolába, ahova szeretnék. Az én álmom, hogy egyszer tanárnő legyek belőlem.

Ikanovity Krisztina, 8. osztály, Đuro Salaj iskola, Szabadka

RÜGYFAKADÁS

Az én mesém

Volt egyszer egy szegény ember, és annak egy fia.

Nagyon szegények voltak, csak abból az erdőből tudtak megélni, ami a házuk mellett volt. Egy szerencsés napon kimentek, és látták, hogy ott áll a házuk előtt két ló. Ennek nagyon megörültek. Az egyik lovon volt egy papír, ez állt rajta: „Íme kettő paripa nektek, menjetek amerre a térkép mutatja.” Volt ott egy térkép is, nem tudták hová vezet, de elindultak. Mentek, mendégéltek. Egyszer csak egy kastélyhoz értek, ahol már egy király várta őket. Így szólt hozzájuk:

- Köszöntekek benneteket a kastélyomban!
- Nagyon szépen köszönjük – mondta a szegény ember.
- Miért hívott ide bennünket? – kíváncsiskodott a szegény ember.
- Hallottam, hogy nagyon szegények vagytok, és itt segíthetnétek a munkában, akkor kapnátok érte egy kis aranyat – mondta a király. A szegény ember beleegyezett. Szorgalmasan végezték a munkájukat, múltak az évek. Már tizenhárom éve ott segítettek a királynak. A szegény ember elhatározta, hogy megszöknek. Úgy is lett. Elmentek a lovakkal Németországba. Ott vettek egy nagy házat. Nagyon megváltozott az életük, és csaptak egy nagy ünnepséget.

Még ma is ünnepelnek, ha meg nem haltak.

Szabó Edvin, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Nyilas Misi szobatársa voltam

A debreceni kollégiumban egy szobában laktam Nyilas Misivel.

Misi szegény családból származó, fekete szemű, sovány, okos gyerek volt. Jó barátságban voltunk. Sokszor segített nekem a latin és számtan leckében. Előfordult, hogy a festékeit is kölcsönadta, pedig neki sem volt sok. Amikor Misi elhagyta a kalapját, és télen is kis szalmakalapban járt, én odaadtam neki az enyémet, hogy ne fázzon. Az ágyunk egymás mellett volt, így lámpaoltás után mindig sokáig beszélgettünk, persze csak halkán. A ruhás ládjában volt egy titkos fiók, amit csak nekem mutatott meg. Ha pakkot kaptunk, mindig megosztottuk egymással. Előfordult, hogy Misi délutánonként nem tartózkodott a kollégiumban, mert felolvasni járt egy öregúrhoz, akitől ezért pénzt kapott. Egy este későn, kapuzáráskor ért csak vissza, ugyanis színházban volt. Én nem tudtam vele menni, mert nem volt rá pénzem. Nem aludtam el, vártam, hogy meséljen nekem a színdarabról. Sokat nevtünk együtt. Ha szomorú volt, igyekeztem felvidítani.

Örülök, hogy Nyilas Misi szobatársa lehettem, mert ő igazi jó barát volt, és sok mindent tanultam tőle.

Tóth Erik, 8. osztály, Szervó Mihály iskola, Padé

Szabó Réka Dorottya, 2. osztály, EmArt Műhely, Szabadka

Kedves Pajtások!

Fehér Ferenc verse érinthette meg a hatodikosokat, mert sokan ragadtak tollat, hogy padtársukat megörökítsék, és a kész művet elküldjék a Rügyfakadásnak. Kettőt választottunk ki, még hozzá a fiú-lány bemutatását, noha sokkal több megérdemelné, hogy rovatunkban közlésre kerüljön. A szellemesség és a játékoság a mozgatója ezeknek a verseknek.

Nemcsak ezeknek az alkotásoknak, hiszen meglehetősen változatos a mai válogatás. Győződjetek meg róla!

Ezen a héten a **kishegyesi Ady Endre** iskolából Papp Tamara (5. osztály), a **szabadka J. J. Zmaj** iskolából Vénity Norbert (3. osztály) és Ökrös Kyra (5. osztály) küldte be alkotását. A **péterrévai Samu Mihály** iskolából Csábi Szilvia, Komáromi Kinga, Cseri Zsófia, Topolcsányi Andor (5. osztály), Gajdos Izabella és Vadnai Áron (7. osztály) versét vettük kézhez, melyet a télről írtak. Az **óbecsei Petőfi Sándor** iskolából egy beszámoló érkezett, igazán jó hírrel (a 6. oldalon olvashatjátok). Köszönjük a fáradozást, a továbbiakban is számítunk rátok!

Nagy Magdolna

„Anyám könnyű álmot ígér”

Nagyon régen történt, de még ma is élénken emlékszem rá. Talán óvodás lehettem.

Karate edzésen voltam. Futás közben megcsúsztam egy víztócsán, és elestem. Az egész csapat odaszaladt. Segíteni próbáltak. Megszólalni sem tudtam, csak az erős fájdalmat éreztem. Szerencsére anyukám a közelben volt. Mikor kinyitottam a szemem, az ő kedves arcát pillantottam meg. Átölelt és felvett, én pedig azonnal biztonságban éreztem magam. Közben apa is megérkezett, és máris száguldottunk Zenta felé, a kórházba. Késő este volt már, így nem csináltak velem semmit. Az ügyeletes orvos csak annyit mondott, hogy valószínűleg eltörtött a kezem, nem szabad mozdítani. Reggel kellett jelentkezni a szakorvosnál. Anyukám egész éjszaka ült az ágyam mellett, és a kezemet tartotta, én pedig sírdogáltam és nyöszörögtem a fájdalomtól. Anyukám mesélt nekem és énekelte. Mindent megtett, csak hogy nekem könnyebb legyen. Másnap a kórházban is végig velem volt.

– Anya, nagyon félek – mondtam. – Mit fognak velem csinálni?

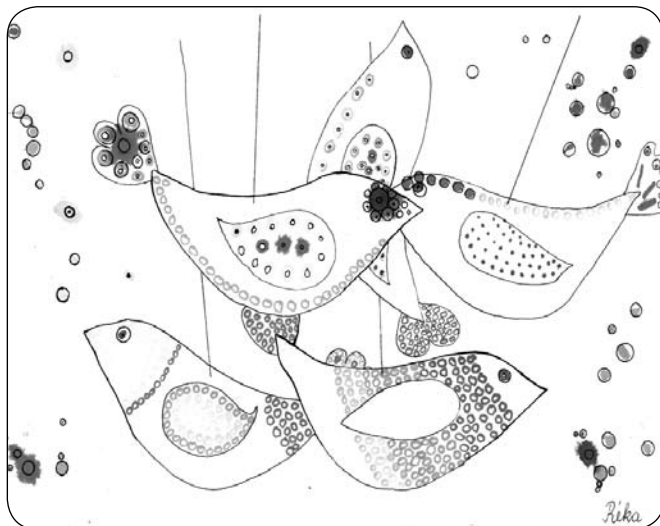
Anya csöndesen, nyugodt hangon így szólt:

– Semmi baj, kisfiam. Nem kell félned, itt vagyok melletted.

A kezemet gipszbe tették. Anya sokáig otthon volt velem, és leste minden kívánságomat.

Ő mindig mindenben segít, mellettem áll jóban-rosszban, még akkor is, ha rossz fát teszek a tűzre. Hát ilyen az én anyukám.

Búcsú Áron, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Bakos Réka, 4. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

Mézike

Egy napon a Kerek Erdő kellős közepében született nyolc icike-picike méhecske. Ebben még nincs is semmi különös, hiszen született már azelőtt és azután is rengeteg hasonló méhecske ebben az erdőben. Ám közülük egynek, akit Mézikének hívtak, igen különös szokása volt.

Először is, azért kapta a Mézike nevet, mert már életének legelső pillanataiban élénken érdeklődött a méz iránt, és rövest belevetette magát, ahol csak megpillantotta. Azt sem bánta, ha tetőtől talpig ragacsos lett, hiába intették önmérsékletre szülei, és tanították, hogy ragacsos szárnyal nem lehet repülni. Mézike sokszor úgy beleragadt az izletes masszába, hogy szüleinek segítséget kellett hívniuk, hogy ki tudják ráncigálni belőle. Valójában – be kell vallanunk – imádott beleragadni a mézbe...

Egyszer aztán, amikor ismét a feje búbjától a lábujja hegyéig belesüppedt, szülei bosszúsan és ingerülten hívtak segítséget kiszabadításához:

– Ejnye, bejnye, ez a gyerek már megint nyakig beleragadt a mézbe! – kiáltotta a papája, akinek már nagyon elege volt az egész rángatósdiból.

– Kérjük meg Lépes Pálékát, hogy segítsenek kihúzni a gyereket – vetette fel a mamája.

– Elegendem kell a szomszédokat emiatt a telhetetlen mohóság miatt! Menj te, és kérd meg őket. Én legszívesebben elbújnék már a föld alá szegyenemben!

– De hát ők is többször megkértek már téged, hogy szereld meg a TV-antennájukat, amikor a vihar megrongálta... – próbált érvelni a méhecske mama.

– Na de nem ennyiszor! Szerintem Lépes Pál már beírt minket a noteszébe a napi teendők közé! – felelte méhecske papa szomorkás iróniával.

Közben Mézike eszeveszetten sívitozott és kapálózott, de hiába. Apró lábai mozdulni sem bírtak az aranyló, sűrű mézben.

– Apa! Anya! Segíteni! Segíteni Mézikének! – hangja egyre kétségbeesettebb és síróssabb lett, úgyhogy a szülők abbahagyták a segítségkérés fölötti vitát. Méhecske papa elindult Lépes Pálék lakása felé, és szegyenkezve bár, de ismét megkérte őket, hogy segítsenek kiszabadítani Mézikét.

Lépes Pálékak már valóban elégük volt a segítősdiből, de hát mit tehettek volna, elmentek ismét segíteni. Lépes Pál és felesége, Lépes Paulina erőteljes mozdulatokkal próbálták kihúzni a mohó méhecskét a mézből, de hiába húzták mind a négyen, ezúttal meglepetten tapasztalták, hogy igazítani sem tudnak rajta, nemhogy kihúzni.

Ismét nekirugaszkodtak, de lassanként valami aggodalomféle kezdett kiülni verejtékező arcukra. A kis méhecske csak sívitozott, sívitozott, de meg sem moccant.

– Most már aztán tényleg hívni kellene az erdei mentőszolgálatot, szomszéd! – javasolta Lépes Pál. – Még megfullad itt ez a gyerek!

Lépes Pál már szaladt is a telefonhoz, hogy hívja a mentőket.

Közben a méz vérszjósloán elcsendesedett. Mézike lecsukódott szemhéjakkal, mozdulatlanul feküdt a ragacsban.

Az erdei mentőszolgálat szerencsére igen gyorsan megérkezett.

Két mentőorvos ugrott ki az autóból, és azonnal Mézikéhez siettek, mert látták, hogy nagy a baj. Sietve különféle műszereket húztak elő orvosi táskájukból, és pillanatok alatt kiszabadították a méhecskét.

Méhecske papa már nyitotta is nekik az ajtót, hogy hordágyra téve bevigyék a kicsit a házba, de az orvos csak a fejét ingatta:

– Nem lehet. Sajnos kórházba kell vinnünk néhány napra, hiszen nem tért magához.

Méhecske mama a kezét tördelgette, Méhecske papa az ajkát harapdálta, és a szomszédok lesütötték a szemüket. Mi lesz most? A kis torkos mindig imádott beleragadni a mézbe,

sohasem fogadott szót a szüleinek, akik folyton óvták ettől a veszélyes szokástól, de eddig még mindig sikerült előbb-utóbb kiszabadítani. Mi van akkor, ha ezúttal nem lesz szerencséje Mézikének?

Hamarosan a többi kis méhecske is hazatért az iskolából, és döbbenet álltak a mentőautó mellett.

Mama és papa a szomszédokra bízták a gyerekeket, és Mézike után siettek a kórházba.

Mézike kritikus állapotban volt.

Már három órája a műtőben volt, az orvosok lesütötték a szemüket, a nővérkék sajnálkoztak. Valójában senki sem bízott abban, hogy Mézike még valaha magához térhet.

Nemsokára kilépett a műtétet végző orvoscsoporthoz a műtő ajtaján, és levették az operációs maszkjukat.

– A műtét sikerült, de Mézike még nem tért magához. Valójában nagyon szerencsés, hogy ilyen erős a szervezete. Biztosan azért, mert sok mézet eszik – mondta a főorvos.

Kisvártatva kilépett a nővérke is a műtőből, akinek a műtét után a gondjaira bízták Mézikét, és örömmel jelentette a rémült szülőknél, hogy Mézike felébredt, és azonnal mézet követel.

Néhány nap múlva a szülők megkönnyebbülten vitték haza Mézikét a kórházból, aki megígérte a doktor bácsinak, hogy ezentúl mindig szót fogad a szüleinek.

És valóban így is történt, ezentúl nem naponta, hanem csak hetente egyszer ragadt bele a mézes csuporba!

Parti Nagy Lajos

Mi történt avagy sem

A kis Adonis

Öt Isten úgy segítse, hogy nem akart rosszat senkinek, csak el volt keseredve az életére. Hatvan után egy magafajta egyszerű asszony már celofán-sóhaj és kapukulcs, neki meg itt van a kisfiú is, akit ráadásul Adonisnak hívnak, törne le a keze, aki ráírta a csuklójára, és nem vette észre, hogy az anyja egy ordas, mármint az ő lánya, de nem akarna untatni, meg sokat beszélni, elég szegény, ami történt, illetve most már erősen szégyelli, még ha túl kis porszem is ő az erkölcsőhöz és a hasonlókhöz.

Látja, hogy nem értem, úgyhogy megpróbálja egyszerűbben mondani.

Evvél a kis Adonissal az Elmű irodájából tartottak haza, tisztára eredménytelenül. Itt megmondja, ő, ha műkörmöt lát, ölni tudna, ráadásul, Isten úgy segítse, nem szolárium-ban barnult le a kis hölgyike, aki hajtogatta ott neki a hülyeségeit. Szóval épp mentek át a zebrán a hogyishívják utcánál, már a régi nevét se tudja, nemhogy az újat, ott, ahol a patika, amikor elkezdtek egybeesni a mindenféle véletlenek.

Először is észlelte, hogy jön egy benga nagy, fehér személyautó a zebra felé, egyáltalán nincs is messze tőlük, sátortetős, a vádlotté. A szeme sarkából látta, mivel el volt gondolkozva a villanyhátralékon meg a Mercedes valamelyik iceghuszar élettársán, adják rá sírva a fehér inget, aki egyszer vagy kétszer piszkurálta a villanyórát, de nem többször vagy visszaesőleg, mint az újbazik csaj föltételezte.

Lényeg a lényeg, töprenkedett ott a saját levében, és csak az Adonis sikoltására eszmélt föl, aki megbotlott a járda peremén, a keze kicsúszott az övéből, és hatalmasat esett, feje majd' szét nem loccsant. Evvel egy időben iszonyatos fékcsikorgást hallott, és hogy szorosan mögötte megáll az említett autó, elfoglalja az egész zebrát keresztbe vagy hát hosszába, és a roma kiszól, mi történt, segítsen-e.

Ő még ebből magához se tért, még tártotta a könnyes száját, mikor futólépésben

odaérkezett négy fiatalember, távoli ismerősök, és azt kérdezték: ugye a cigány volt a tettes.

Nem, ő nem volt, kiabálta az a betoijt, zseléhajú fiatalember az autóban, hanem ő csak megállt segíteni.

Befogjad, mondták ezek az ismerősök.

Az volt a baj a romával, hogy tele volt aranylánccal meg napszemüveg és ilyesmi, szóval antipatikus egy személy volt, származástól tök függetlenül, aki valószínűleg bűnöző életmódot folytat. Na, ő akkor a pillanatnyi állapotából kifolyólag, meg az összes problémája miatt is nem nagyon gondolkodott, hanem azt mondta sírva, még rá is mutatott sajnós, hogy igen ez volt az.

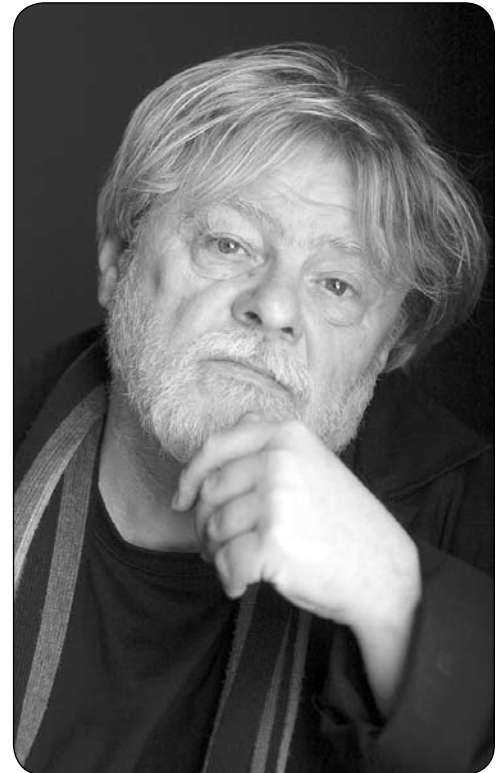
Hé, mondta a vádlott, minek hazudik maga, ha egyszer nem én voltam, de aztán gyorsan elhallgatott, mert körbevették megfogták, kapkodtak a mobilja után, amikor telefonálni akart volna. Ettől valahogy halálosan beijedt, egy egészen akrobatikus mozdulattal kiugrott az autóból, és elszaladt. Pont ahogy egy tettes szokott. Bespurizott a patikába, lehetett látni üvegen át, ahogy hívja a rendőroket.

De közben ezek az ő segítségére sietői is hívták a rendőroket, avval, hogy fogtak egy cserbenhagyásos cigányelkövetőt, aki bemenekült a gyógyszer-tárba, meg a mentőket is hívták, hogy magyar áldozat van, súlyos. Nem mondja, tényleg vérzett az Adonis kis feje meg a térde, önála ráadásul nem volt papír zsebkendő, úgyhogy nem volt baj, hogy hívták, amit hívtak.

Vagy ha, neadjisten, belső vérzés lépne föl.

Kettő ismerőse odaállt a patika elé, kettő meg az autóhoz, de jött a kommandó egy perc alatt. Hatan berontottak az üvegajtón, megbilincseltek az elkövetőt, meg minden, hozták vissza az autójához. Ő arra gondolt, hogy nyilván tudnak valamit, mert ártatlanul nem csinálnak ilyesmit, és ettől kicsit megnyugodott.

Aztán elkezdtek helyszínelni, meg kérdegetni. Megmondja őszintén, nem mert

mást mondani, mint kezdetben, mivel ezek az ismerősök annyira nyomták a gázolást, hogy ő félt, ha elkezd bonyolítani, még neki esik baja, mert az illetők a szomszédjában laknak, és a segítőkészségükön túl nem voltak nagyon viccelősek, erről volt tapasztalata.

Nem beszélve, hogy az volt az érzése, pri-mául ismerik a rendőroket, olyan barátságosan csapkodtak egymás tenyerébe, mint gól után a focisták vagy az ilyesmik.

Eközben őneki pokolian megfájdult a feje az aggodástól, meg persze az Adonis hisztijétől, mert az is elkezdte sikítózni, hogy ő volt, ő volt, egy szóval, a nagy kavalkádban teljesen összezavarodott, hogy mi is történt. Ráadásul szégyelli, de most már késő, az jutott eszébe, de iszonyú erővel, hogy ilyenkor vagyon jellegű kártérítés is fenn tudhat forogni, és akkor kicsit majd könnyebb lesz az életük, kifizetik az adósságot az Elműnek, meg ilyesmi.

Értem már, mi a problémája?

Hogy még cifrább legyen, megjelent egy tanúskodó természetű tanú, aki már a zebrán, a rendőroknak bementa a jegyzőkönyve, hogy a nyílászárója ablakából mindent figyelemmel kísért, nevezett cigánybűnöző nem állt meg a zebra előtt, sőt, lényegében gázt adott, mielőtt megállították. A kisgyermek csak úgy röpült, a nagymamája csodával határos módon úszta meg, és ő, mint jogkövető állampolgár utolsó lehetéig példás büntetést kér a kedves ügyész úrtól.

Az első tárgyaláson még meg is éljeneztek ezt az embert, aki újabb és újabb részletekkel állt elő, úgy kellett leinteni az

illetékeseknek. Volt tehát egy határozott közhangulat, mely őt is elbizonytalanította. Hogy is ne, hát egy ablakból mégiscsak többet látni, mint benne az esemény sűrűjében.

Amikor őt kérdezte a vádlott ügyvédje, ő próbált volna becsületesen felelni, csak ez a kártérítés téma annyira befészkelte magát az elméjébe, hogy elvette a tisztánlátását. Ráadásul már rég meg lehetett volna egyezni, ha a Tanú úr belement volna. Csakhogy nem és nem, hiába mondta ő is meg az ügyvéd is, hogy kinek jó a pereskedés, az illető megkutyálta magát, hogy a magyar igazságot akarja, ha addig él is.

Olyan fajult volt a helyzet, hogy egy délután összeszedte a bátorságát és elment ehhez a Tanúhoz a gyerekekkel, hogy vajon tényleg így volt-e, mert őt nem hagyja nyugodni, hogy nem teljesen emlékezik.

Emlékezzen csak így, nyugtatta meg az özvegy férfi a tiszta, rendezett lakásában, ahol őt a műveltség levegője csapta meg, annyi sok könyv volt, főleg történelemtől és ilyen dolgokról. Szóval ne adja meg magát ezeknek, emlékezzen csak úgy, ahogy eddig, ha kérheti, mert ez az igazság.

Aztán, fagyaltozás közben, a Tanú úr részletesen kikérdezte az Adonist, és megnyugtatta őt, hogy a gyerek is helyesen emlékszik, nem kell vacillálnod, a tények is egy dolog, és az igazság is egy dolog, ami magasabb rendű. Ráadásul azt is mondta, de szó szerint, hogy a sértett akkor se jó szemtanú, kedves Mária asszony, ha nincs neki szürke hályogja s erős szemüvege, mint az az előbb említeni tetszett. Ez a lemáriázás öneki igenis imponált, ha

tetszik, ha nem, a Tanú úr szimpatikus, széles látókörű embernek látszott, ellentétben az elkövetővel.

Akinek még az anyja is eljött őhozá, nagy güllő cigányasszony léte.

Úgy, ahogy mondja, egy reggel volt képe becsöngetni, és könyörögni, sőt fenyegetőzni a dekoltázsával, meg az arany csüngőlüngőivel. Hogy mint anya az anyával akar beszélni, de olyan vörös volt a körme, majd kigyulladt.

Nem csoda, hogy kishiján bepisilt, úgy megijedt, képzelhetem, hogy be se engedte, hanem azt mondta az ajtóresen, tessék távozni, csak az illetékeseknek nyilatkozik. Viszont erről a látogatásról haladéktalanul tájékoztatta a Tanú urat, aki melleleg, még népi ülnök korából, úgy forgolódott a bíróságon, mint ő a szódagyárban, ahol dolgozott, amíg be nem zárták. A Tanú úr nagyon örült, hogy ennyire sínen van a dolog, és még tán az anyát is be lehet záratni a fia mellé.

Végül a lelkiismeret mégiscsak erősebb volt, ilyen egyszerű.

Szimpátia ide, udvarlás oda, erőt vett magán, és a legutóbbi tárgyaláson elmondta a bíróságon becsületesen, hogy mi van. Hogy ő nagyon elnézést kér mindenkitől, a világot se akar bonyodalmat, de akárhányszor átgondolja, őszinte nem történt semmi

azon a zebrán, illetve így és így történt, az Adonis megbotlott, s ő csak ijedtében, hirtelen elmezavar alatt mondta utóbb, amit mondott, nyilván a sok hatására, Isten őt úgy segítse.

Annyira csóválták a fejüket, hogy még el is sírt magát. Erre a Tanú úr fölpattant és hosszan elmesélte a smukkos románé látogatását, hogy a napnál is világosabb, mi van a háttérben, a kedves Mária asszony meg lett fenyegetve a saját véráztatta országában, nem csoda, hogy megváltoztatta a vallomását.

És nézett órá, mint a vasvilla, semmi fagyalt vagy udvariasság.

Pillanatnyilag így áll az ügy, a gyerek rendszeresen bepisil, ő nem tud aludni, és nem tudja, kitől féljen jobban. Történt, ami történt, most már szeretné lezárni, mert úgy látja, rajta többet semmi se múlik, amit tehetett valójában, azt széllal szemben is megtette.

És azt azért az utolsó szó jogán megjegyezném, hogy a kis pénz, amit kapna, illetőleg kapott volna, azt ő nem autóra meg aranylánkra és játékeremre költené, hanem egyes-egyedül az Adonisra, eltekintve a közmű-tartozásokról, meg esetleg egy új mikro, persze abban se magának melegít, hanem a gyerekeknek, de most már nem akar fenntartani.

Kedves Olvasó Tanulók!

Vérlázítóan hatásos **Parti Nagy Lajos A kis Adonis** című novellája, amely a 2013-ban, a Magvető Könyvkiadó gondozásában napvilágot látott *Mi történt avagy sem* című kötetének egyik darabja. Kedélyborzoló történet, amely egyszerre tart görbe tükröt a társadalom valóságképe és emberi gyarlóságaink tárháza elé. Szinte nincs is pozitív hőse ennek a történetnek. Még a balesetet szenvedett kisfiú sem az – még ha tetteit feltehetően nem tudatos megfontolások, hanem a szociális környezet ráhatásai motiválják. Nem nyújtanak igazságos hátteret a társadalom törvényes struktúrái sem (pl. a rendőrség vagy a bíróság).

Az etnikai előítéletekről, az emberi ostobaságról és kapzsiságról szól ez a novella. Azt mutatja meg, hogy egy magát tisztességesnek tartó, de tájékozatlan és szociális értelemben alacsony sorban élő ember (a nagyanya) a pénzhűség és a hiúság erejétől hajtva, hogyan távolodik el a becsületesség alapvető szabályaitól, és válik ezáltal retrográd társadalmi erők (faji előítéletek, rasszista törekvések) játékszerévé.

Bírósági tárgyalásról lévén szó, „lépjetek be” a történetbe, s írjatok védő-, vagy vádbeszédet valamely szereplő mellett vagy ellen! Küldjétek el nekem munkáitokat értékelésre!

Bence Erika

Parti Nagy Lajos (1953) művei közül az utóbbi egy évtized során hármat mutattunk be: a *Hősöm tere* (2000) és a *Sárbogárdi Jolán: A test anyyala* (2007) című regényekből részletet közöltünk. S megjelent a Gyöngyhalász oldalain *Petőfi Barguzinban* című verse is, amely *Grafitnesz* című kötetében látott napvilágot 2003-ban. Mindhárom említett kötetet a Magvető jelentette meg.

A leghallgatottabb zeneszámok

Az alábbi toplistákból megtudhatod, melyek voltak tavaly a leghallgatottabb zeneszámok a világban, az Amerikai Egyesült Államokban, az Egyesült Királyságban és Magyarországon.

2014 világviszonylatban legsikeresebb dalai

1. **Pharrell Williams:** Happy
2. **John Legend:** All of Me
3. **Meghan Trainor:** All About That Bass
4. **Katy Perry feat. Juicy J:** Dark Horse
5. **Sam Smith:** Stay with Me
6. **Clean Bandit feat. Jess Glynne:** Rather Be
7. **Taylor Swift:** Shake It Off
8. **Magic:** Rude
9. **Nico & Vinz:** Am I Wrong
10. **Pitbull feat. Ke\$ha:** Timber

2014 világviszonylatban legsikeresebb nagylemezei

1. **Frozen Soundtrack**
2. **Taylor Swift:** 1989
3. **Ed Sheeran:** X
4. **Coldplay:** Ghost Stories
5. **Sam Smith:** In the Lonely Hour
6. **Beyoncé:** Beyoncé
7. **One Direction:** Four
8. **Pharrell Williams:** G I R L
9. **Lorde:** Pure Heroine
10. **Pink Floyd:** The Endless River

Amerikai Egyesült Államok – 2014 legsikeresebb dalai

1. **Pharrell Williams:** Happy
2. **John Legend:** All of Me
3. **Katy Perry feat. Juicy J:** Dark Horse
4. **Meghan Trainor:** All About That Bass

Pharrell Williams

5. **Iggy Azalea feat. Charli XCX:** Fancy
6. **Jason Derulo feat. 2 Chainz:** Talk Dirty
7. **DJ Snake & Lil Jon:** Turn Down for What
8. **Taylor Swift:** Shake It Off
9. **Idina Menzel:** Let It Go
10. **Sam Smith:** Stay with Me

Amerikai Egyesült Államok – 2014 legsikeresebb nagylemezei

Frozen

1. **Taylor Swift:** 1989
2. **Soundtrack:** Frozen
3. **Sam Smith:** In the Lonely Hour
4. **Pentatonix:** That's Christmas to Me
5. **Guardians of the Galaxy:** Awesome Mix Vol. 1 - Soundtrack
6. **Beyoncé:** Beyoncé
7. **Barbra Streisand:** Partners
8. **Lorde:** Pure Heroine
9. **One Direction:** Four
10. **Eric Church:** The Outsiders

Egyesült Királyság – 2014 legsikeresebb dalai

1. **Pharrell Williams:** Happy
2. **Clean Bandit feat. Jess Glynne:** Rather Be
3. **John Legend:** All of Me
4. **Mr Probz:** Waves

5. **Ed Sheeran:** Thinking Out Loud
6. **Ella Henderson:** Ghost
7. **Sam Smith:** Stay with Me
8. **Meghan Trainor:** All About That Bass
9. **Pitbull feat. Ke\$ha:** Timber
10. **George Ezra:** Budapest

Egyesült Királyság – 2014 legsikeresebb nagylemezei:

1. **Ed Sheeran:** X
2. **Sam Smith:** In the Lonely Hour
3. **George Ezra:** Wanted on Voyage
4. **Paolo Nutini:** Caustic Love
5. **Coldplay:** Ghost Stories
6. **Paloma Faith:** A Perfect Contradiction
7. **One Direction:** Four
8. **Olly Murs:** Never Been Better
9. **Pink Floyd:** The Endless River
10. **Take That:** III

Magyarország – leggyakrabban sugárzott dalok

1. **Bogi:** We All
2. **Dér Heni:** Ég veled
3. **Honeybeast:** A legnagyobb hős
4. **Mohamed Fatima:** Ragyog a szívem
5. **Kállay-Saunders András:** Running
6. **Rúzs Magdolna:** Nélküled
7. **Newik:** My Love
8. **Király Viktor feat. DMC:** Running Out of Time
9. **Takács Nikolas:** Rád hangoltam
10. **New Level Empire:** The Last One

Bogi

Bonyodalmak a Hófehér és a vadász körül

A Hófehér és a vadász nem aratott osztatlan sikert, ezért azt hallhattuk, hogy készítői elálltak a folytatástól. Újnan azonban pletykák röppentek fel, miszerint mégis folytatódik a történet, épp csak néhány nagyobb változással. Az egyik az, hogy a rendezői székbe ezúttal nem Rupert Sanders ül. Továbbá: az eredetileg eltervezett folytatás szerint Hófehér került volna a középpontba, de helyette a figyelem a vadászra összpontosul. A filmből tehát kimaradna Kristen Stewart, és Chris Hemsworth vinné a történetet. Azt is lehetett hallani, hogy szereplőcsapatot Emily Blunt is erősítené, aki a Charlize Theron alakította gonosz mostoha még gonoszabb testvérét formálná meg, és a vadász fő ellenségeként szerepelne a történetben. Hogy mindebből mi igaz, és mi valósul meg, azt még a gonosz mostoha tükre sem tudja.

Folytatódik az X-akták?

Újra képernyőkre kerülhet a kilencvenes évek egyik legnépszerűbb sorozata, az X-akták. A Fox televíziós társaság aktívan dolgozik azon, hogy újraélessze sokak régi nagy kedvencét, az 1993 és 2002 között futó sci-fi thrillert. Úgy tudni, az eredeti főszereplők, a Mulder ügynököt alakító David Duchovny és Scully megformálója, Gillian Anderson is kivenné részét a folytatásból, de Chris Carter forgatókönyvíró is érdeklődését fejezte ki. Egyelőre azonban úgy tűnik, hogy akadályok késleltetik a közös munkát, egyebek között mindhárman különféle projektekkel foglalkoznak, amelyek jócskán lefoglalják az idejüket. Az eredeti sorozat kilenc évadot élt meg, és két film készült belőle, amelyek közül az utóbbi, az X-akták: Hinni akarok 2008-ban került mozikba.

SZTÁRVILÁG

Fiatal tehetségeket kutat fel

Zenei mogul szeretne lenni a One Direction egyik tagja, Louis Tomlinson. Az énekes meg is alapította saját produkciós cégét, a 78 Productions-t, amely fiatal tehetségek felkutatásával foglalkozik. A sztár ígéretes előadókat keres fel közösségi oldalakon, a legjobbaknak pedig megmutatkozási lehetőséget próbál szervezni. Az ötlet azt követően pattant ki Louis fejéből, hogy együttműködésével, Liam Payne-nel rátaláltak a 5 Seconds of Summer tagjaira, és közös turnéra hívták őket. Az ausztráliai együttes azóta csaknem olyannyira népszerű, mint a One Direction. Egy hírforrás szerint Louis a brit X-Faktor legutóbbi évadának forgatósa idején szakmai alapismereteket és jó fogásokat tanult el mentortól, Simon Cowelltől, akinél jobb tanárt minden bizonnyal keresve sem találhatna.

A titkos dal

A zenevilágban felröppent egy hír, miszerint Meghan Trainor és Harry Styles közös dalt készítettek. Az énekesnő erre reagálva elmesélte, hogy egy duett erejéig valóban együtt dolgoztak a One Direction tagjával, az eredmény pedig számára is meglepő lett. A *Someday Maybe* című felvételtől azt tudni, hogy egy akusztikus szerzemény, és a szerelemről szól. Meghan szerint a dal gyönyörű, ketten írták Harryvel, az énekesnő ukuleléje segítségével, és demót is készítettek. Meghan arról is szólt, hogy nem voltak elvárásai Harryvel szemben, de kellemesen meglepődött, hogy az énekes mennyire költői, tehetséges dalszerző. Úgy tudni, a párost egy barátjuk hozta össze, miután hallotta, hogy Harry nagy rajongója Meghannak, és szeretne zenélni vele. Az énekesnő azt is mondta, hogy sajnos a dalt feltehetőleg nem adhatják ki jogi akadályok miatt.

Műszaki vívmányok segítik a gyaloglást Bécsben

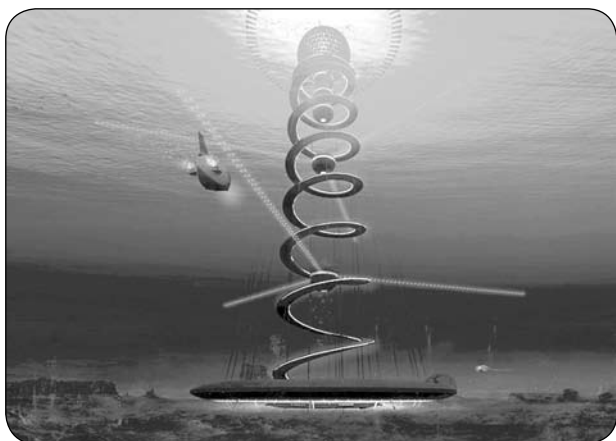
Egy éven át a gyalogosok állnak majd a középpontban az osztrák fővárosban, Bécsben, ugyanis meghirdették, hogy 2015 a gyaloglás éve lesz.

A Wien zu Fuß elnevezésű program keretében a szervezők olyan termékeket és szolgáltatásokat kínálnak majd a bécsieknek és az odalátogatóknak, amelyek kellemesebbé és népszerűbbé teszik a gyaloglást. A népszerűsítés érdekében a technikai vívmányokat is bevetik, ilyen lesz például az első bécsi gyalogostérkép, vagy az a mobilalkalmazás, amely lépésszámlálót is tartalmaz. A gyalogló turisták egy internetes kívánságdoboz segítségével kérhetnek például

zebrát, gyorsabb lámpaváltást a kereszteződésben, vagy a járdát eltorlaszoló autósok rendre intését. A Mobilitätsagentur mezítlábas akadálypályája pedig a gyaloglásra, mint az ember legalapvetőbb, de sokszor méltánytalanul elhanyagolt mobilitási eszközére hívja fel a figyelmet, amelyet már Leonardo da Vinci is a természet műremekének tartott. (HVG)

Tenger alatti várost terveznek Japánban

A Távol-keleti szigetország, Japán egyik komoly problémája a zsúfoltság, nyugati szemmel nézve elviselhetetlenül kicsi lakásokban él arra felé a városi átlagember, amit ráadásul szintén meglehetősen drágán bérel. Ennek a tetejébe a közeljövőben szintén komoly gondot jelent majd a part menti nagyvárosoknak a tengerszint emelkedése. A két problémára egyszerre kínál megoldást egy japán cég, a Shimizu terve, ami tenger alatti városok építéséről szól.

Az egészen futurisztikus, 500 méter átmérőjű gömbökből álló városok ötezer embernek nyújtanak otthont a tervek szerint, és az óceánban lebegnek, mint egy-egy űrhajó. A városok teljesen önellátóak: az élelmet hi-tech halászattal és algatermesztéssel szerzik be, a vizet szűrővel és lepárlással az óceánból. Az oxigént a víz bontásából (amivel üzemanyagcellában használható hidrogénhez is jutnak), illetve használnák a tengerben élő, szén-dioxidot termelő mikroorganizmusokat is energiatermelésre, ráadásul a tenger hullámozgását, és a víz hőmérséklet-változását kihasználó erőműveket is bevetnek áramtermelésre.

A gömb nagyjából 200 méter mélyen lebegne az óceánban, vagyis a teteje kilógna a vízből. Ezt egy spirál kötné össze a tengerfenékre épített alappal, ezen helyezkednének el az energiatermelő berendezések. Az első tengeri város megépítését 2035-re tervezik, a költségvetése elég húzós: 26 milliárd dollár. Összehasonlításképpen: ez nagyjából a hat és félszerese az új World Trade Center építési költségének. (index.hu)

Új szót tanulunk: szelfidró

Nem kell többé teleszkópos botra tűzni a telefont, ha „szelfizni” akarunk, mert elég magunk elé röptetni a Zano kamerás nanodrónt. A tenyérszerű szelfidróban 5 megapixeles fényképező és 720p kamera van. A fejlesztési munka a Kickstarteren indult, ahol 125 ezer fontot akartak összegyűjteni, de több mint kétfélmillió összegyűjtött nekik, vagyis sokan jó ötletnek tartják a szelfidrónt.

Négy perc alatt elkelt a Nokia androidos táblagépe

A finn gyártó Nokia novemberben jelentette be az N1 típusjelzésű táblagépet, mely január elején bukkant fel az üzletekben. Egyelőre Kínában kapható az újdonság, és az első 20 ezer példány alig 4 perc alatt elfogyott. Most pedig arról számolt be a gyártó, hogy a második szállítmányt is villámgyorsan elkapkodták a vásárlók. Az 1599 júanos, vagyis átszámítva mintegy 230 eurós, 28 ezer dináros készülék még nem érkezett meg Európába. Az Apple iPad mini új riválisának tekinthető, Android 5.0 szoftveres Nokia N1 előlapján egy 7,9 colos képátlójú és 2048x1536 pixeles fel-

bontású IPS LCD érintőkijelző található (324 ppi). A készülék mérete is figyelemre méltó: 200,7x138,6x6,9 milliméter méretű, illetve 318 gramm tömegű. (technet)

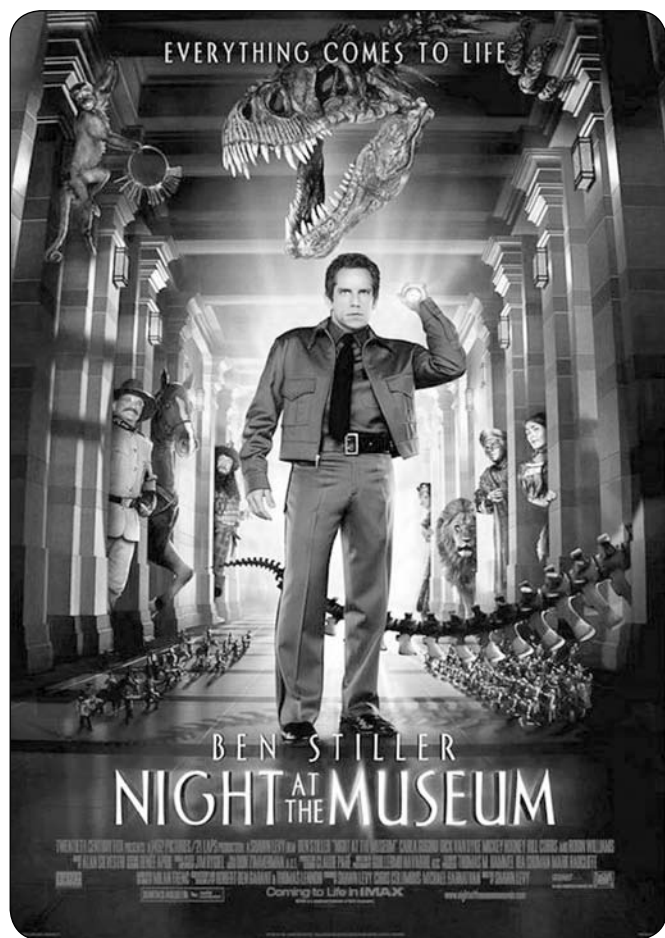
Éjszakák a múzeumokban

Az elmúlt év egyik leginkább várt filmje az Éjszaka a múzeumban amerikai vígjáték-kalandfilm harmadik, egyben befejező része volt, amelyre egészen az év végéig, vagy január elejéig kellett várni, attól függően, hol mikor mutatták be. A film attól is különleges, hogy a benne szereplő Robin Williamsnek ez volt az egyik utolsó befejezett filmalkotása, mivel a színész múlt év augusztusában elhunyt. A filmalkotók így az ő emlékére ajánlották fel a filmet.

Az Éjszaka a múzeumban 2006-ban Milan Trenc gyerekkönyvéből készült Ben Stiller főszereplésével. Decemberben mutatták be, és szép sikereket ért el az ünnepi szezonban. A történetet ezek után továbbgondolták, de a 2009 nyarára időzített premier nem bizonyult túl jó húzásnak, így a második rész alulmúlta az elvárásokat. Ettől eltekintve elkészült a harmadik rész is, amelynek a bemutatóját ismét az ünnepekre, 2014 karácsonyára időzítették.

A harmadik rész, az Éjszaka a múzeumban – A fáraó titka (Night at the Museum: Secret of the Tomb) címet kapta, a filmet Shawn Levy rendezte, a főbb szerepekben egyebek között Ben Stiller, Robin Williams, Owen Wilson, Rebel Wilson, Dan Stevens, Rami Malek és Ben Kingsley jelennek meg. Az alábbiakban felidézük az éjszakákat a múzeumokban.

Éjszaka a múzeumban 1.

Miután megint felsül az új, zseniális ötletével, Larry (Ben Stiller), a nagy álmodozó, kénytelen karácsony előtt munkát keresni. A Természettudományi Múzeumba szegődik éjjeliőrnek, ahol már az első éjszaka elképesztő élményben van része: rémülten látja, hogy a múzeumban elszabadul a pokol, amikor az őskori szörnyek, vadállatok és történelmi figurák egymás után életre kelnek. A zűrzavaros éjszakát csak az egykori elnök, Theodore Roosevelt (Robin Williams) segítségével sikerül

túlélnie. Annak az eshetősége, hogy kirúgják az állásából és ismét csatlódást okoz a kisfiának, megsokszorozza az erejét. Larry harcot indít a múzeum megmentéséért.

Éjszaka a múzeumban 2.

Az éjjeliőrből menő vállalkozóvá előlépő Larry régi jó barátait, a múzeum kitömött és viaszba foglalt nevezetességeit átszállítja a Smithsonian Történelmi Múzeumba. Útközben azonban elkallódik a Fáraó Aranytáblája, amelynek segítségével éjszakánként életre kelnek a kiállítási tárgyak. Larry tehát újra szolgálatba áll, de ezúttal nemcsak egy fáraóval találja szemben magát, hanem új életre keltett szövetségeseivel is: a gonosz oldalon csatasorba áll Al Capone, Retteggett Iván és Napóleon. Kész szerencse, hogy vannak barátok, akik hősünk segítségére sietnek.

Éjszaka a múzeumban 3.

A film harmadik részének elején az eredeti helyszínre, a New York-i Természettudományi Múzeumba térünk vissza, amely jubileumi megnyitóját ünnepli. A Larry által szervezett ünnepség azonban zűrbe torlik. Gond merül fel ugyanis Ahkmenrah aranytáblájával, amely életre kelti a kiállítást. Larry tanulmányozni kezdi a táblát, hogy rájöjjön, mi lehet a baja, a felfedezés pedig Londonba irányítja. Larry vállalja, hogy odautazik, vele tart fia, Nick is, de tudtán kívül a Természettudományi Múzeum néhány kiállítási tárgya is: Theodore Roosevelt, Attila, a hun, Jedediah cowboy, Octavius és egy ősember is. Ahkmenrah és aranytáblája sem maradnak ki, a tábla pedig ismét óriási felfordulást okoz.

Kibújik a medve a barlangjából?

Ha a medve február 2-án, azaz gyertyaszentelő Boldogasszony napján kibújva a barlangjából meglátja az árnyékát, azaz süt a nap, akkor sürgősen visszabújik. Úgy gondolja, hogy még sokáig tart a tél, azaz hideg lesz, s jobb neki tovább aludni a barlangjában. Ám, ha borult az ég, akkor hamarosan jön a tavasz, felébredhet és kibújhat téli lakhelyéről. Mivel a medvék sík vidéken nemigen tudnak meglenni, az erdőkben viszont megtalálják mindent, amire szükségük van, ez a hiedelem bizonyosan hegyvidéken keletkezett. A „medvés” hiedelem hozzánk valószínűleg Erdélyből érkezett, és a magyar legendáriumban a nagy mesélő, Jókai Mór szorított számára helyet. Az új földesúr című regényében írta le pontosan azt, amit ma is a legendának tartunk.

Február 2. napján az egész világon odafigyelnek az időjárásra, no meg a medvékre. Ezért került eheti számunk hátlapjára is ez a nagy, erős állat.

Ne vessünk!

- Móricka, mondd, mi szeretnél lenni, ha nagy leszel?
- Télen medve, nyáron tanár.

A medve persze nem csak „időjós”, különben is népszerű. Teddy Beart, azaz Teddy mackót, vagy a plüssmackót a világon talán mindenki ismeri. Teddy az egyetlen játékmackó a Földön, amelyet egy amerikai elnökről, Theodore Rooseveltről neveztek el. Roosevelt

Szólások, közmondások a medvéről

- Ne igyál előre a medve bőrére!
Alszik, mint a medve.
- Csak a talpát nyalja, mint a medve.
Erős, mint a medve.
- Szereti, mint medve a mézet.
- Aki egy medvét ismer, az mind ismeri.
Előre iszika a medve bőrére.
- Brummog, mint a medve.
- Nem jó a kölykes medvének fiát faggatni.
- Ha egy medvét kérsz tánra, jobb, ha hagyod, hogy ő vezessen.
- Nincs annak esze, kit a láncos medve megharap.
- Nyulat kerget, és medvére talál.
Talpát nyalja, mint a medve.
- Válogat, mint a jóllakott medve a vackorban.
- Ha erejét tudná a medve, magát nem táncoltatná.

Sok könyv ontja Micimackó kalandjait

egy vadászaton vett részt a Mississippinél, ahol szeretett volna medvét lőni. Ám egész nap nem sikerült egyet sem találnia. Végül kísérei közül az egyik vadász egy medvebocsot kikötött egy fához, és felajánlotta Rooseveltnek a lehetőséget a bocs lelövésére, amit ő visszautasított. (A kis medvét végül az egyik vadász késsel megölte.) A történet azonban megmozgatta egy karikaturista fantáziáját, aki a kismackót kereknek és bájosnak rajzolta meg. Az olvasók a szívükbe zárták a szerencsétlenül járt állatot, de az elnök nemes gesztusát is, és hamarosan összekapcsolták a Theodore becenevet, a Teddyt és kismackót, s egykettőre megszületett a Teddy Bear elnevezés.

Legalább ennyire híres *Milne* Micimackója, akit a világ inkább *Winnie the Pooh*-ként ismer, de a zseniális Karinthy Frigyes nekünk Micimackónak fordította. Legyünk őszinték, bármilyen remek is a regény, soha nem lett

Egy igazi maci, amelyet világszerte Teddy Bearnek neveznek

volna annyira híres a Micimackó, ha *Walt Disney* nem csinál rajzfilmet belőle. Felénk *Koncz Zsuzsa* öregbítette tovább Micimackót kedves dalával. Ugye, ismeritek?

A medvéket mindenki szereti (kivéve azt a bizonyos erdőben kirándulót, aki a kevésbé békés mackóval találkozott), hiszen együtt nőttünk fel velük. És akkor még nem is szoltunk a Magyar Televízió Tévemacijáról. A napokban fedeztem fel, hogy rajongói oldala van a Facebookon.

Sherlock jutalmaz

Jó kis fejtörést adott fel idei első számunkban Sherlock, de nem voltak annyira „csavarosak” a kérdései, hogy ne sikerült volna helyesen válaszolni. A találs kérdés megfejtése: hóember. A Sherlock megfejti: 1. Én, 2. Egy sem, 3. Álom, 4. Két szemünk, 5. Levegőt.

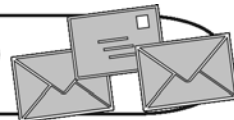
A megfejtők közül a szerencse a temerini **Zelenka Mátéra**, a Kókai Imre iskola hatodikosára mosolygott. Gratulálunk.

Azért ne feledkezzünk meg arról sem, hogy vallási alapja van a február 2-ai ünnepnapnak. Eredetileg ezen a napon tartották a keresztények a gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepét, amely a karácsonyt követő negyvenedik napra esett. Maga az elnevezés arra a bibliai történetre utal, amely szerint Szűz Mária a 40 napos Jézust a zsidó hagyománynak megfelelően bemutatta a jeruzsálemi templomban, s ott – az ilyenkor kötelező áldozat följánlása-sakor – Simeon a kisdedit a nemzetek megvilágosítására szolgáló fényességnek nevezte, mondván: úgy világít majd, mint a gyertya egy sötét szobában. Ez az ünnep valójában Szűz Mária megtisztulásának ünnepe, amikor megszentelik az ünnepi gyertyákat.

N-a

Theodore Rooseveltről kapta nevét a játék mackó, a Teddy Bear

Továbbtanulási lehetőség

Számítástechnikai szakot terveznek nyitni az újvidéki Pupinban

Évente más-más szakot nyit az újvidéki Mihajlo Pupin Villamossági Szakközépiskola, a 2015/16-es tanévben a népszerű számítástechnikai elektrotechnikus szak megnyitását kérvényezték a szakminisztériumnál, és bíznak benne, hogy ezt jóvá is hagyják.

Folytasd anyanyelven! mottóval fordul az idén is a végzős általános iskolai diákokhoz a középiskola, abban a meggyőződésében, hogy az anyanyelven való tanulás megalapozottabb tudást biztosít, és szavatolja, hogy a diákok boldogulni tudnak a szerb nyelvű felső-

oktatásban a magyar nyelvű iskoláztatás után is. Ebből következik az iskola másik mottója: biztos úton az egyetem felé, jó szakmával a kezében.

A négyéves oktatás kereteiben a számítástechnikai ismeretek mellett a tanulók megfelelő alapot szerezhetnek távközlésből, elektronikából és irányítástechnikából ahhoz, hogy a későbbiek során más, elektronikával kapcsolatos munkakörben is dolgozhassanak.

Ez az iskola a város legnagyobb iskolája, ahol mintegy 2000-en tanulnak. A középiskolában több éve egy négyéves tagozat nyílik magyar nyelven, bár nem is túl régen a négyéves mellett évente hároméves szakot is nyitottak. **Tadić László** szaktanár szerint nem könnyű az egyetlen osztály feltöltése sem, ahova legfeljebb 30 tanulót vehetnek fel. Ám a tapasztalat azt mutatja, hogy a jelentkezők szinte valamennyien be is iratkozhatnak, az osztálylétszám átlagosan a húszat sem éri el.

Az iskoláról tudni kell, hogy korszerűen felszerelt, gazdag könyvtárral rendelkezik, közöttük sok a magyar nyelvű szakkönyv. Ami szintén nem mellékes, magyar ajkú villamosmérnöki végzettségű szaktanárok adnak elő. A tanításban korszerű számítógépes és kommunikációs felszerelés áll rendelkezésre. Az iskolában alkalmazzák a multimediális anyagokat, a tanár és a diák gyakran e-mailen kommunikál, és online tesztesésre is van példa. A gyakorlati oktatást műhelyekben végzik.

Az őszre nyíló szakon a számítógépes alapismeretek mellett a tanulók megfelelő alapot szerezhetnek ahhoz, hogy a későbbiek során más, elektronikával kapcsolatos munkakörben dolgozhassanak, vagy folytassák tanulmányaikat az egyetemen.

N-a

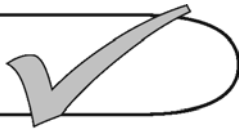
NEVEM: **Deissinger Zoé.**
 BECENEVEM: Zojcsécsa.
 CÍMEM: 24430 Ada, Arany János utca 43.
 SULIM, OSZTÁLYOM: Cseh Károly Általános Iskola, 5. c.
 OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Solymosi Éva.
 ALSÓS TANÍTÓNŐIM: Berta Rózsa, Barna Helga.
 AZ OSZTÁLY VEZETŐSÉGE: elnök: Gordos Ágnes, titkár: OnyECKi Babett, pénztáros: Fehér Ivon.
 KEDVENC TANTÁRGYAM: Zene, magyar.

AMI NEHEZEN MEGY: Matek.
 KEDVENC TANÁRAIM: Benkő Annabella, Matic Ilona, Máriás Valéria.
 KEDVENC OSZTÁLYTÁRSAM: Fehér Ivon, Petrics Réka, Tóth Petra, Kazinczy Beáta, Knežević Nikoletta, Nagy Anna, Bogičević Anna, Vreckó Viktor, Vastag Tekla.
 KEDVENC OLDALAM A JÓ PAJTÁSBAN: Vicckupac.
 KEDVENC KÖNYVEM: Dum-Dum, az ász.
 HOBBIM: Zongora, hegedű, kórus, pilates.
 KEDVENC SPORTOM: Pilates.
 KEDVENC FILMEM: Alkonyat.
 KEDVENC SZÍNÉSZEM: Selena Gomez.
 KEDVENC DALOM: Sok van.
 KEDVENC SZÍNEIM: Lila.
 KEDVENC ÉVSZAKOM: Tavasz.
 FINOM FALAT, AMIT EL TUDOK KÉSZÍTENI: Sült krumpli.
 KEDVENC ÁLLATOM: Kutya.
 MI LESZEK, HA NAGY LESZEK? Majd eldől.
 NO ÉS A SZERELEM? Nem kívánok nyilatkozni... ☹️

NEVEM: **Véber Róbert.**
 BECENEVEM: Robi
 CÍMEM: 24430 Ada, Branko Radičević u. 30.
 SULIM, OSZTÁLYOM: Cseh Károly Általános Iskola, 5. c.
 OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Solymosi Éva.
 ALSÓS TANÍTÓNŐIM: Barna Helga.
 AZ OSZTÁLY VEZETŐSÉGE: elnök: Gordos Ágnes, titkár: OnyECKi Babett, pénztáros: Fehér Ivon.
 KEDVENC TANTÁRGYAM: Informatika, torna, zene.
 AMI NEHEZEN MEGY: Matek.

KEDVENC TANÁRAIM: Solymosi Éva, Világos Kornél.
 KEDVENC OLDALAM A JÓ PAJTÁSBAN: Vicckupac.
 KEDVENC KÖNYVEM: Tom Sawyer kalandjai.
 HOBBIM: Számítógépezés, asztalitenisz, zeneiskola.
 KEDVENC SPORTOM: Asztalitenisz.
 KEDVENC FILMEM: Superman.
 KEDVENC SZÍNÉSZEM: Bud Spencer.
 KEDVENC EGYÜTTESEM: Republic.
 KEDVENC DALOM: Repül a bálna.
 KEDVENC SZÍNEIM: Zöld, kék, fekete.
 KEDVENC ÉVSZAKOM: Nyár.
 KEDVENC ÉTELEM, ITALOM: Pizza, hamburger, almás üdítő.
 AMIT EL TUDOK KÉSZÍTENI: Diákcsemege, szendvics.
 KEDVENC ÁLLATAIM: Páva, majom, víziló, oroszslán, tigris, gepárd.
 MI LESZEK, HA NAGY LESZEK? Pizzafutár.
 NO ÉS A SZERELEM? Még nem érdekel.

Családi tükör

Válaszd ki azt a számot, amit leginkább jellemzőnek érzel!

1: szinte soha, semmilyen mértékben

2: néha előfordul, részben

3: gyakran, meglehetősen

4: nagyrészt, szinte teljes mértékben

1. Milyen mértékben vagy elégedetlen a családon belüli kapcsolataiddal?

1 2 3 4

2. Milyen gyakran érzed magad magányosnak?

1 2 3 4

3. Milyen gyakran érzed azt, hogy családtagjaiddal nem értitek meg egymást?

1 2 3 4

4. Mennyire érzed azt, hogy vitáitok nem építő hatásúak?

1 2 3 4

5. Mennyiben érzed azt, hogy ha elszabadulnak az indulatok, nehezen fékezhetőek?

1 2 3 4

6. Milyen gyakran fordul elő, hogy a család valamelyik tagjának pszichoszomatikus tünetei vannak (pl. alvász-, evészavar...)?

1 2 3 4

7. Mennyiben jellemző, hogy szüleiddel tartósan nem találjátok meg a közös hangot?

1 2 3 4

8. Mennyire érzed, hogy a szüleid túlzottan befolyásolnak vagy beleszólnak a dolgaiddba?

1 2 3 4

Értékelés

8–15 pont:

A családon belüli kapcsolatokat a legtöbb tekintetben kielégítőnek, megfelelőnek érzed. A felmerülő krízisek, nehézségek átmeneti jellegűek, idővel megtaláljátok a megfelelő megoldásokat. Számítatok egymásra, fontosak vagytok egymásnak. Ha valamely kérdésre mégis négyest adtál, abban a témában érdemes szakember segítségét igénybe venni.

16–24 pont:

A családotokban legtöbbször jól érzed magad. Erős kötelékek fűznek össze benneteket, mégis akadnak olyan dolgok, amelyeken szívesen változtatnál. A problémák (egy részük) nem feltétlenül oldódnak meg, de elfogadható szinten maradnak, és megtanultok velük együtt élni. Ha két vagy több kérdésre is hármast, négyest adtál, érdemes szakember segítségét igénybe venni, mielőtt tovább romlik az adott terület minősége.

25–32 pont:

A családi állapot több területen is jelzi, hogy változások szükségesek. Itt az idő, hogy komolyan vegyétek őket. A rosszul működő területek rosszul működő kapcsolati mintákat, viselkedési láncolatokat hoznak létre, amelyek egyre gyarapodó lelki sebeket okoznak. Az így kialakuló rossz lelkiállapot tovább rontja a pozitív irányú változások esélyeit, elakadások, sértettségek ördögi körét hozva létre. Mielőbb fordulj szakemberhez!

Horoszkóp

Kos

Szükséged van rá, hogy kimozdulj és inspirációt nyerj. Fedezz fel új zenéket, vagy kezdj el egy könyvet, de már az is sokat segít, ha jársz egyet a városban.

Bika

Segíts azoknak az osztálytársaidnak, akik bajlódhatnak valamelyik anyaggal, és szükségük van rád! Nem lesz könnyű dolgod, de azért ne hagyd magad felemészteni!

Ikrek

Bármi történjék is körülötted, rendíthetetlenül koncentrálj a saját feladataidra. Talán az év egyik legsikeresebb hetét tudhatod majd magad mögött.

Rák

Ne bizonytalanodj el magadban, még akkor se, ha mások még az életkedvedet is próbálják elvenni! Van benned most annyi erő, hogy megváltsd a világot.

Oroszlán

Van néhány dolog, amiről azt hitted, már le van tudva, pedig a héten bebizonyosodik, hogy nem volt tökéletes a munkád, és bizony foltozgatni kell a hiányosságokat.

Szűz

Valaki durván keresztbe akar tenni neked, de szerencsére a barátaid a segítségére sietnek. Becsüld meg őket, és mutasd ki, mennyire fontosak neked!

Mérleg

Ha meg vagy győződve valaminek a helyességéről, de környezeted nem ért egyet veled, veszekedés helyett inkább apránként adagold be nekik, miért is van igazad!

Skorpió

Mindenkinek nehéz felfedezni saját értékeit – egyszerűen nem mindig látjuk őket. Sokat segít, ha megpróbálsz a legjobb barátod bőrébe bújni, és így vizsgálódsz.

Nyilas

Két osztálytársad elég rendesen egymásnak ugrik, amitől nagyon kényelmetlen helyzetbe kerülhetsz. Próbálj kimaradni a dologból, csak feleslegesen stresszelnéd magad!

Bak

Elég sok nézeteltérésbe keveredsz az osztálytársaidal. Ha csapatban kell dolgoznotok, ne foglalkozz a személyes ellentétekkel!

Vízöntő

Legyél őszinte mindenkivel, és ne akarj titkolózni! Főleg a barátaid előtt ne, mert ha megtudják, hogy lódtóttál, nagyon ki fognak akadni.

Halak

Sok idegesítő emberrel kell a héten találkoznod, de ne hagyd, hogy felháborodást okozzanak neked! Ehelyett inkább röhögj az idétlen viselkedésükön!

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizennégy éves lány vagyok. Októberben kezdtem el járni a fiúmmal. Ő két évvel idősebb nálam. Nagyon szeretem, és legszívesebben minden nap a világra kiáltanám, hogy SZERETEM. Viszont azt vettem észre, hogy a fiúm sosem beszél az érzelmeiről, arról, hogy mit érez irántam, és általában, amikor az érzelmeiről faggatom, még jobban magába zárkózik, és másról kezd el beszélni, vagy csak elhallgat. Szerintem, nem kell, hogy lépten-nyomon mondogassa azt, hogy szeret, de azért én szeretném tudni, hallani tőle, mit érez a mindennapi dolgokkal kapcsolatban, hogy ne kelljen találgatnom. Amikor hallgat, úgy érzem, mintha kizárna az életének egy részéből. Ha így marad, sosem tudom valójában közelebről megismerni, hogy milyen is ő valójában. Szerintem, ez nagyon fontos az életben. Mit tegyek, hogy a fiúm kinyíljon az érzelmeit illetően, és ő is elmondja nekem, amit érez? Kérlek, segíts!

Válasz:

Kedves ♥!

Ha hiszed, ha nem, sajnos az emberek sok mindenben különböznek egymástól. Egyebek között abban is, hogy nyitottak vagy zárkóztak, könnyen megnyílnak és beszélnek az érzelmeikről, belső tartalmaikról, vagy inkább zárkózottabbak, nem szívesen szólnak arról, hogy mit éreznek önmagukkal kapcsolatban, de más emberekkel, történésekkel kapcsolatban is. Sokan ezt nem is tudják megtenni, mert a családban, ahol növekednek, nem tanulhatták ezt meg, mert a családtagok sem beszélnek az érzelmeikről. A gyerekek számára az első tagozaton egyebek között a polgári nevelés tantárgy kereteiben olyan helyzetek, „játékok” is vannak a műhelymunkák között, amelyekkel alkalmuk van saját és mások érzéseit felismerni és kifejezni is. Az érzelmeik felismerését és kifejezését is, mint olyan sok minden mást, **tanulással** sajátítjuk el. Persze itt nem iskolai tanulásról van szó. Ezért bizakodj, idővel a fiúd is megnyílnak.

Tudom, hogy nem könnyű a helyzeted, de próbálj inkább a fiú tetteire, viselkedésére összpontosítani. Ha ölelésével, simogatásával, közelségével, tetteivel „elmondja”, hogy mit érez, akkor minden rendben van. Sokszor a tettek, mozdulatok, a testünk többet mond el rólunk, mind ezer kimondott szó. Légy óvatos, mert ha nyomást gyakorolsz a fiúra érzelmeinek kimondását illetően, eltaszíthatod magadtól. Inkább igyekezz mindent megtenni, hogy a fiú jól érezze magát a társaságodban! Legyél vidám és oldott, és lassan ő is feloldódik, legyőzi a szégyenlősségét, gátlásait, és elmondja neked, mit érez irántad. Légy türelmes és tapintatos, és biztosan elégedettebb leszel a kapcsolatotokban. És ne feledd, ti még csak az első lépéseket tanulgatjátok a szerelmi kapcsolatok világában, közösen, ezért ne akarj rögtön mindent, amit a szerelem ad. Haladjatok lépésről, lépésre, egyik napról a másikra, egyik helyzetből a másikba, és akkor a te lelkednek is könnyebb lesz.

„Kedves Bizi!

Tizenöt éves lány vagyok. Negyedikem óta rendszeresen olvasom a Jó Pajtást, és benne a Bizalmas sorokat is. Sajnos ennek ellenére nem tudok megoldást találni a gondomra. Már több mint két éve járok egy fiúval, aki négy évvel idősebb nálam. Úgy érzem, hogy az utóbbi időben nem múlik el nap, hogy ne veszekedtünk volna valamin, pedig még mindig szeretjük egymást. A legkisebb dolog miatt is hajba kapunk, és órákon át kiabálunk egymásra. A legnagyobb gondom mégis az, hogy a fiúm nem hisz nekem, bármit mondok, vagy teszek. Féltékenykedik, ugyanúgy, ahogyan én is féltékenykedem. Tudom, hogy az állandó veszekedés és féltékenykedés nem vezet jóra, és erre az egyetlen megoldás az, hogy idejében szakítsak vele.

Am már többször szakítottunk, de mindig újrajektűtük. Nem tudom, hogyan tudnám megjavítani a viszonyunkat, azt sem szeretném, ha csak úgy eldobnám az elmúlt két évet, mert sok szép dolog is történt köztünk, és nem tudom elképzelni az életem nélküle. Mit tegyek?

Bizalom”

Válasz:

Kedves Bizalom!

Azt hiszem, most már te is megbizonyosodtál arról, hogy milyen nagyon nehéz egy olyan viszonyban élni, amely állandó összetűzésekből, bizalmatlanságból, féltékenykedési jelenetek sorozatából áll. Mindebben sokszor az a legnehezebb, hogy bevalljuk magunknak és másoknak is, hogy valami, amibe rengeteg időt, energiát, érzelmet fektettünk, nem sikerült. Kudarcot vallottunk. Te ebben már jó úton haladsz. Tudnod kell, hogy ti ketten még nagyon fiatalok vagytok, és lehetőségetek van arra, hogy hibázzatok. Annak ellenére, hogy ő idősebb nálad, a viselkedése nagymértékű önbizalomhiányra és éretlenségre utal. Sok minden, főleg a hibák, rossz lépések, ebből az éretlenségből és tapasztalatlanságból, vagy éppen a rossz családi modellből eredhetnek. Ha igazából annyira szerettek egymást, jó lenne, ha le tudnátok ülni, hogy megbeszéljétek a gondjaitokat. El kellene gondolkodnotok azon, hogy valójában mire szolgálnak a veszekedések, jelenetek, a civakodás a kapcsolatokban? Talán egyikőtök sem meri bevallani a másiknak, hogy mégsem szerettek egymást úgy, ahogy gondoltátok, nem érzitek már jól magatokat egymás társaságában, szeretnétek szakítani, de senki sem akarja elsőnek „bedobni a törölközőt”. Várjátok, hátha a másiknak lesz előbb elege, és akkor ő lesz a hibás a szakításért. Ideális lenne, ha egy párkapcsolati tanácsadással foglalkozó pszichológushoz fordulhatnátok, aki segítene megismerni önmagatokat, segítene abban, hogy a különböző konfliktusaitok gyökereire rálássatok, hogy a későbbiekben mindketten egészséges, számotokra kielégítő, boldog párkapcsolatot tudjatok létesíteni.

Amit megtehettek, hogy megbeszéltek egymással, hogyan tovább, hogy váljatok egy időre külön, hogy meglássátok, mi történik. Mert az állandó civakodás és veszekedés, bizalomhiány és féltékenység a szakításhoz vezető egyenes út.

„Kedves Bizi!

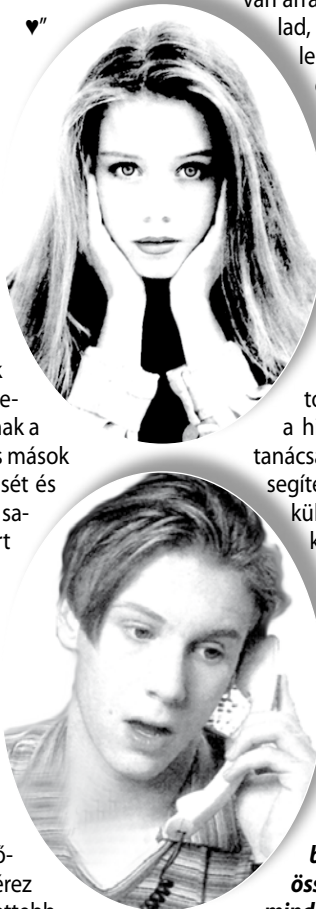
Tizenkét éves vagyok, és van két nagyon jó barátom. Nemrégiben még mind a hárman nagyon jó barátnők voltunk. A téli szünetben a két barátnőm összeveszett, és nem akarnak egymással kibékülni. Már mindent megpróbáltam. Én mindkettejükkel jó barátnő szeretnék maradni. Hogyan barátkozzak velük, hogy ne haragudjanak meg rám?

Trió”

Válasz:

Kedves Trió!

Csak örülhetünk annak, hogy mindkettővel barátkozni szeretnél, hogy nem választottál oldalt, mint ahogy az gyakran lenni szokott, amikor valakik összevesznek. Tulajdonképpen te vagy az az összekötő szál, amelyik még kibékítheti őket. A barátnőidnek csak időre van szükségük. Nagyon jó, ha többen barátkoztok. Pl. a hármas barátnők: a harmadik tag fenntartja az egyensúlyt, ha különbözőek az álláspontok. Van azonban benne rossz is, mert a kapcsolatok mindig úgy alakulnak, hogy az emberek párosával kapcsolódnak, barátkoznak. Ezt a kapcsolati hálókat tanulmányozó pszichológusok figyelték meg. Hogy mit tegyél? Legyél velük őszinte. Ne titokban barátkozz a másikkal. Mondd meg mind a kettőnek, hogy te barátkozol a másik lánnyal is, és ne próbáljanak rákényszeríteni, hogy dönts köztük, hisz mindkettőjük egyformán fontos a számodra. Ki tudja, lehet, hogy holnap már újra barátkozni fogtok, hármasban is.

Így készülj el idejében a bulira!

Már csak fél óra van az indulásig, de te még mindig vizes hajjal, köntösben próbálsz felkenni gyorsan a körömlakkodat? Előfordult már, hogy azért kellett rád várni, mert húsz percig gondolkodtál a szekrény előtt állva, hogy mégis mit vegyél fel? Akkor olvass tovább!

Mérd az időt!

No persze nem a nagy napon, hanem előtte valamikor, hogy összeadhasd a különböző szépítő tevékenységekre szánt perceket, így tudni fogod, hogy mondjuk a hajad fél órát igényel, a sminked pedig 10 perc alatt is elkészül.

Tervezd meg a külsődöt!

Bár biztosan van köztetek olyan, aki inkább improvizálni szeret, hasznos lehet már előző nap előkészíteni azt, amiben menni szeretnél – a kiegészítőktől kezdve a fehérneműig (milyen idegesítő, amikor észreveszed, hogy lyukas a harisnyád) mindent.

Amit lehet, csinálj meg előző este!

Például a manikűrt, hajmosást (ha olyan típusú a hajad, hogy másnap is jó, megéri, mert így csak át kell nedvesítened a beszárításhoz), és amit még szükségesnek gondolsz, jobb a parti napja előtt elvégezni, így csak a legfontosabb tevékenységekre kell időt szánnod.

Előre pakolj be a táskádba!

Sokféle táska, még több dolog, amit át kell pakolászni egyikből a másikba! Ha már eldöntötted, melyik szütyődet viszed magaddal, gondosan készíts bele mindent, hogy ne a készülődésnél kelljen kapkodni!

Ne görcsölj túl sokat!

Nem is gondolnád, hány drága perc elmegy azzal, hogy illegeted magad, biztosan jól áll-e minden, kétszer-háromszor kötöd újra a copfodat. Érthető, hogy igényes szeretnél lenni, de a barátaid elsősorban téged szeretnének látni, és nem egy legújabb divat szerint öltöző próbababát. Hidd el, biztos, hogy már elég szép vagy!

Ilyen a menő Hunger Games-körömlakk

Ha egyszer egy üzlet beindul, akkor bizony nincs megállás. A Hunger Games (Éhezők viadala) körömtrendet teremt.

A színes lakkok árnyalatait különféle jelenetek inspirálták a könyvből és a filmből: az, amikor Katniss és Gale meg akart szökni az erdőbe, amikor Katniss lángra lobbant, amikor Cinna megjelent, és persze minden szereplőnek is van saját színe: Primnek, Peetának, Cinnának, Katnissnek és Gale-nek.

Nos, nem valószínű, hogy egy IGAZI élet-halál harcban a körömlakk kiválasztása volna a legfontosabb szempont, de azért az ötlet jópofa. Melyik a kedvenc Hunger Games-árnyalatod?

A tíz leggyakoribb álom

Szoktál emlékezni az álmaidra? Állítólag minden éjjel elénk vetít valamit agyunk vetítésvásznára.

Világnézet kérdése, ki miként gondol az éjszakai álmokra: egyesek szerint az agy nagytakarítása, mások szerint lelkünk szabadsága a testtől, de olyan is van, aki egyszerű fiziológiai törvényszerűségként gondol az álmokra. Az azonban, hogy miről

álmodunk, abszolút közös nevező alá vonható.

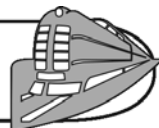
Holdvilágos éjszakán miről álmodik a lány? Valószínűleg arról, amiről még sok más lány a nagyvilágon. Egy új álmokutató szerint ugyanis néhány nagy témakörben összefoglalható a legtöbb téma, ami az emberek álmaiban megjelenik – más kérdés, hogyan értelmezi ezeket a társadalom, a kultúra és az egyén.

Íme, a tíz leggyakoribb álom:

1. Iskola, tanárok, tanulás
2. Zuhanás
3. Romantikus helyzetek
4. Finom ételek, étkezés
5. Kergetés, elrohanás, menekülés, üldözés
6. Kontrollvesztettség egy jármű fölött
7. Repülés
8. Támadás, verekedés
9. Kiesett fog, foghúzás, fogínyvérzés
10. Kétségbeesett és hiábavaló vécékeresés

További érdekesség, hogy a gyerekkor újraélése iskolával megspékelve gyakori álom, viszont nem tartozik a visszatérő álmoképek közé agyunk éjszakai vetítésvásznán. Ezzel szemben a kiesett fog és a fizikai harc a viszonylag ritka álmok közé tartozik, aki viszont egyszer ilyesmit lát álmában, az valószínű, hogy többször is belefut ebbe a helyzetbe, amíg alszik...

A Pannon-tenger maradványa

Palics Szabadka mellett, a magyar határhoz közel Szerbia északi részén helyezkedik el. Ismert kulturális örökségéről, gazdagon díszített épületeiről, a környék gyümölcsöseiről, nem kevésbé a tóról, mely a településről kapta nevét. A helybeli Miroslav Antić iskola diákjai nyilván török a fejüket, miért is soroljuk mindezt, hiszen ezt mindenki tudja. Ám ha így gondolják, tévednek. Sokan nem jártak még Palicson vajdasági kortársaik közül, épp ezért nem árt, ha hallanak erről a szép helyről.

A csalogató Víztorony

Palicsot először Paly néven említik 1462-ben, amikor Mátyás király a pusztát édesanyjának ajándékozta. A település viszont csak a XIX. század közepén kezdett kiépülni, amikor felfedezték a Palicsi-tó vizének és iszapjának gyógyító hatását. Mai külsejét az 1900-as évek elején nyerte el.

Vajdasági viszonylatban Palics valóban különleges, és sok látványossággal büszkélkedhet. A tóparti, jellegzetesen szecessziós épületeket Komor Marcell és Jakab Dezső építésztervei alapján építették fel. Emellett kitűnnek a családi villák, amelyeket az úgynevezett ko-

rai svájci nyaralók mintájára alakítottak ki. Palicson található az ország egyik legszebb állatkertje is, ahova sok vajdasági diák eljut, ha nem a családjukkal, iskolai kirándulások alkalmával. A fürdőváros ad otthont a nyaranta megrendezésre kerülő Palicsi Nemzetközi Filmfesztiválnak is. Sok látogatót vonz a Szüreti Napok és a Téli Olimpiai Játékok megszervezése is, de legfőképp a tó, melyben sajnos évek óta veszélyes a fürdőzés, ezért megtiltották.

A Palicsi-tó Vajdaság legnagyobb állóvíze. Keletkezéséről legendák keltek szárnyra. Az egyik szerint a tó a Pannon-tenger maradványa, egy másik szerint egy Pál nevű pásztor könnyéből keletkezett, aki ott legeltette nyáját.

A legendákon túl a szakemberek azt állítják, hogy a tó forrásvízből keletkezett, annak ellenére, hogy a vize nagyrészt a völgyet feltöltő csapadékokból származik. A víz összegyűlt a környező területekről, kimosva a nátrium-kloridot, és ilyen módon a tó vize sós lett. Az írásos emlékek szerint a tavat 1462-ből származó dokumentumban említik először Paly néven. A tóról 1690-ben készült az első rajz, illetve térkép (Paligo Palus). Már a XVIII. század végén ismeretes volt, hogy a tó vize és iszapja gyógyhatású. A szabadkai orvosok 1837-ben fürdő kiépítését javasolták a tóparton. 1845-ben a Fürdőépület mellett, amely néhány kabinból állt, felépült a Nádas vendéglő is. Ez képezte az alapját a későbbi fürdőhelynek és gyógyfürdőnek.

A gyógykezelésen kívül (elsősorban csont- és bőrbetegségek gyógyítása), a látogatókat a változatos szórakozási lehetőségek vonzották Palicsra. Az 1880-as években kezdődik a Palicsi fürdő aranykora, miután 1883-ban kiépült a Budapest–Zimony (Zemun) vasútvonal és 1897-ben a Szabadkáig vezető villamosvonal. A Palicsi fürdőhely és gyógyfürdő látogatóinak száma folyamatosan nőtt egészen az első világháború kezdetéig. A tó körül szemet gyönyörködtető parkot alakítottak ki, melynek telepítése még 1840-ben kezdődött. A park ma 19 hektárnyi területen fekszik, és

egyedülálló hangulatát a természeti értékek és az építészeti örökség ötvözetének köszönhetjük. A második világháború után folytatódott Palics szépítése. 1950-ben a fenyvesben Nyári színpad épült termésköböl, ahol azóta már sok művész vendégszerepelt. Ugyanebben az évben nyílt meg az Állatkert is. A XX. század hatvanas éveiben létesült a Sportközpont, amelyhez futball-, röplabda-, kosárlabda- és kézilabdapálya is tartozott.

Műalkotások egész sora gazdagítja a víz partját

A vízszint folyamatos csökkenése, a források, a halállomány csökkenése következtében, továbbá a szélcsend és a tóba került szennyvíz miatt, már a XIX. század végén is feljegyzések arról, hogy a tóban burjánzásnak indult a növényzet. Ez a folyamat idővel megismétlődött, majd 1970-ben valóságos tragédia következett be, mert a víz túlzott szennyezettsége és az ellenőrizetlen algavirágzás következtében oxigénhiány lépett fel, és a tó szinte teljes élővilága elpusztult.

A tavat 1971-ben kiszárították, eltávolították az iszapot. Felépült a szennyvíztisztító, majd 1976-ban ismét feltöltötték vízzel. Azóta a víz minőségét a szakemberek gondosan ellenőrzik és óvják. Sajnos a fürdés most is tilos.

Ez is a Palicsi-tó

A Vigadó, vagyis a Nagyterasz emeleti báltermében az első között rendeztek teremtenisz-mérkőzést

TARKA OLDAL

1	2		3	4	5	6	7	8	9	
10			11							
12			13						14	
		15				16		17		
18			19		20			21		22
		23						24		
		25					26			
27	28			29		30				

Keresztrejtvény

Két részeg beszélget:
 – Te, én gondolkodtam a tegnapi dáridó óta, legyünk barátok!

– ...

A válasz a rejtvényben.

Vízszintes sorok: 1. A válasz első része, 10. Újvidék, 11. Lavina, 12. É. T., 13. Kis Attila, 14. E. Y., 15. Vén betűi, 16. Fülünkkel érzékeljük, 18. Nyugat, 19. Francia kártya, 21. Igen angolul, 23. Allé, 24. Férfi becenév, 25. Feszítőeszköz, 26. Hangszerre írt zenemű, 27. Kerület röviden, 29. Gríz.

Függőleges sorok: 2. Nagy főzőedény, 3. Fordítva, karmester, 4. ... Lóránd fizikus, 5. Forr szerbül, 6. Harag vége, 7. Bega betűi, 8. Y. T., 9. Vonós hangszer, 10. A válasz befejező része, 16. Újság, 17. Nem, oroszul, 20. Fordítva, rakás, 22. Sonka népiesen, 23. Öltés, 26. Bea betűi, 28. Tojás németül, 29. Német személyes névmás, 30. A tetejére.

Betűrejtvények

1
KLM
Á

2
A
CS

3
3,14 RI

4
ÁÁÁÁÁ OS

Skandináv rejtvény (4.)

160 éve született a nemzeti romantika megteremtője. Összes művei száz kötetben jelentek meg. Az író nevét és néhány művének címét keresd a rejtvényben.

	AZ ÉV 12-TED RÉSZÉ JAPÁN	RAGAD PAPAGAJ-FÉLE MADÁR	FOHÁSZ PUSZTÍT	HÓVIHAR ROMÁNIA	ZAVAR NOÉ HEGYE	NAPSZAK Ú.Ó.	
	TÁNYÉR-RÓZSA FÜGGŐ ZÁR			URÁN	BELGA FOLYÓ ÉSZAK	IGEKÖTŐ	FÉL ÓT HIABA MARASZTALOM
NÉVELŐ	LENDÜLET	CSÖKKEN A VÍZ SZINTJE NORD	AUSZTRIA	A HARCOS PÁNCÉLJA PAPIRRA VET		450	
HÍRT KÜLD					DEHOGY!	LIBA BETŰI	
			DÉL ÖSSZEDÖLT ÉPÜLT	EGÉSZ LE NÉMET NÉVELŐ	BEA BETŰI	LÁM	
		A KÖZELÉBE ANGOLUL	A SZEKÉR RÉSZÉ A FÖLDRE	TÖRTÉNÉS BRÓM		TITOKBAN MEGFIGYEL TETEJÉRE	
AZ ŐN IS EZ TOLVAJ			IBOLYKA BELGIUM		ADA ELEJE ÉS VÉGE	LEVESFAJTA SUGÁR	

Az 2. szám skandináv rejtvényének megfejtése: CSAK FÉLIG LENNE MEG AZ, AMI NINCS.

Szóépítő

CSA	ROM	CSI	RUK
PAT	KER	KOL	SZI
HOL	FON	TOL	PÁR
PAT	TEL	IDE	REZ
TAN	GET	POG	

Alkoss hatbetűs szavakat a fenti szótöredékekből.
Tizenöt szót kell találnod.

- 1 ..... 6 ..... 11 .....
 2 ..... 7 ..... 12 .....
 3 ..... 8 ..... 13 .....
 4 ..... 9 ..... 14 .....
 5 ..... 10 ..... 15 .....

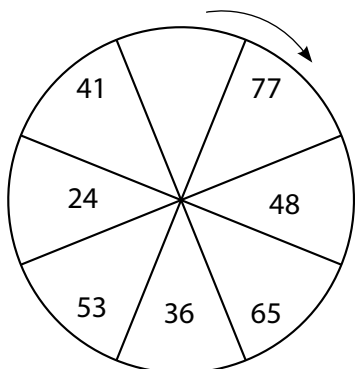
Anagramma

SZ				

- PÜFÖL
 KÉRVE
 RABOL
 KÉREM
 VÉREB
 NYÁRI
 KASZÁL
 GYŰRŰ
 KENŐCS
 SZERET
 ÁRULT

A szavak betűit rakd más sorrendbe úgy, hogy ismét értelmes szavakat kapj, és írd be őket a rejtvényrácsba. A kiemelt oszlopban egy fogalom neve alakul ki, amit minden diák nagyon vár.

Körszámtan

A számok egy bizonyos logika szerint követik egymást, erre kell rájössz.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Számos logika

26	53	36	59	72
12	15	18	45	

A számok bizonyos logikai összefüggés alapján követik egymást, erre kell rájössz.

Zenetudós

D	Y	Á	L	O	K
L	N	T	Á	O	Z

Állítsd helyes sorrendbe a dominólapokat úgy, hogy egy híres zenetudós, zeneszerző nevét kapd.
(A kezdő lapot megjelöltük.)

Szókihúzó

A	Ű	F	G	E	SZ	L
N	S	R	Z	Á	I	V
É	A	Z	Ó	L	S	I
B	Z	I	I	Z	A	O
R	O	O	L	LY	S	L
E	M	R	Á	Á	S	A
V	Z	ZS	É	P	D	

DÁLIA RÓZSA VIOLA ZSÁLYA
 LILIOM SZEGFŰ VERBÉNA

Az ábrában hét virágnevet találsz, húzd ki őket, majd olvasd össze a kimaradt betűket, megkapod a nyolcadik virág nevét.

Csak a csapdázás ment ki a divatból

Hogyan látja egy tapasztalt vadász az emberiség egyik legősibb foglalkozását?

Épünk egyet előre az időben, miután a múlt héten megkíséreltünk rámutatni a vadászat legősibb pillanataira!

Tudni kell, hogy amikor úgy tűnt, sikeresen vették az állandó helyváltoztatás okozta akadályokat, őseinket egy újabb éghajlatváltozás rákényszerítette arra, hogy megváltoztassák az életmódjukat. Ezt az időszakot nagy mezőgazdasági forradalomként ismerjük. Régészeti lelőhelyek tucatjai bizonyítják, 8–10 ezer évvel Krisztus születése előtt (ami a mai naptól számítva kb. 10–12 ezer évvel ezelőtt volt) jelentősen megfoggyatkoztak azok az állatok és növények, amelyek az emberek túlélését biztosították. A változásokat az ember azzal ellensúlyozta, hogy a befogott növényekállományokat nem ette meg azonnal, hanem vermekben, elkerített völgyekben tartotta és etette, amíg nem érték el a megfelelő nagyságot.

Akinek van kutyája, macskája, az tudja, hogy minden állat külön egyéniség, más-más vérmérsékletű, így a korabeli ember is hamar rájött, hogy a nyugodtabb, kezelhetőbb egyedeket lehet fogságban szaporítani, melyek így állandó húsforrást biztosíthatnak az egész csoport számára. Ez a módszer kezdett jól működni, és háttérbe szorította a vadon élő állatok vadászatát. A vadászás azonban sosem szűnt meg, csupán nem volt már az élelemszerzés egyedüli módja. Mivel a tenyésztett állatok nagy értéket képviseltek, ezért azokat csak végszükség esetén áldozták fel. A nagy mennyiségben termesztett növények – melyek tárolása egyszerűbb volt, és kevesebb munkát igényelt – átvették a fő szerepet a táplálkozásban.

A régészeti lelőhelyek tanúbizonysága szerint ebben a korban nem léteztek külön vadászfegyverek és harci fegyverek. A feltárt sírokból, településekről előkerülő nyíl- és lándzsahegyek, balták, valamint egyéb szűrő- és vágószerszámok egyaránt használhatók voltak vadászatra és háborúra is. Az azonban biztos, hogy a vadászataik során már akkor is használtak kutyákat. Persze, ezeknek nem volt

törzskönyvük, de a kellő hajlammal rendelkező egyedeket előnyben részesítették a szaporítás alkalmával.

Hangsúlyoznám, hogy az őskor nagyon hosszú ideig tartott. Az emberi faj már kéthetmillió éve létezik. Eleinte a változások, újítások nagyon nehezen, hosszú idő után következtek be, ezért az őskorral foglalkozó régész azt mondja „gyorsan”, akkor „csak” 1-2 ezer évről van szó. A fémek felfedezése és a fémeszközök elterjedése után ezek a folyamatok jelentősen felgyorsultak. Bár az emberek többsége csak nehezen tudta a változásokat elfogadni, nyugodtan állíthatjuk, hogy egészen az antik világ kialakulásáig számos embercsoport számára a vadászat jelentette a fennmaradás egyetlen esélyét.

A vadászati módszereket illetően szinte napjainkig alig történt változás, csak az eszközök finomodtak, újultak, azaz a technológia módosult. A hajtás hajtás maradt, és a terelés meg a les is a mai napig olyan maradt, mint amilyen az őskorban volt. Azzal a különbséggel, hogy ma nem lándzsát, hajtódárdát, íjat és nyilat használunk, hanem puskát. A kőkorszaki ember kidöntött fákból, tuskés bokrok-ból készített terelő akadályokat, „kerítéseket”, hogy a vadat meghatározott helyre irányítsa a hajtásban, ahol a vadásztársai lesben álltak. A fémkor egyiptomi, asszír, perzsa vadásza már

mozgatható hálókkl irányították az oroslánokat, a vadkanokat az uralkodó elé. Ezt a módszert alkalmazták a középkorban, és alkalmazzák manapság is az angol, spanyol és más királyi vadászatokon. Csak a csapdázás ment ki a divatból, azaz vált illegálissá, bár vannak ma is országok az Európai Unióban, ahol a dúvad irtására engedélyezett ezeknek a furfangos eszközöknek a használata.

Hadzsy János

Tudod-e?

Nálunk és az egész Kárpát-medencében a vadászat a történelem diktálta feltételek miatt elsősorban a német vadászati szabályokon alapszik. Tehát a vadászati szokások, hagyományok, technikák és törvények is a német, azaz az osztrák hagyományokra épültek. Ezért nálunk a csapdák és a csalik alkalmazása nem terjedt el, és nem is szabad használni őket.

Afóbia nemcsak félelem, hanem valóságos rettegés bizonyos helyzettől vagy dologtól. Az emberek néha furcsa dolgoktól retteghetnek. Íme néhány különös fóbia.

Alektorofóbia – Félelem a baromfiktól

A legtöbb ember, aki ebben a furcsa félelemben él, nem tudja elviselni a csirkék/tyúkok/kakasok és egyéb házi szárnyasok látványát. Úgy érzik, a szárnyasok agresszívvá válhatnak, megtámadhatják őket.

Ablutofóbia – Félelem a mosdástól/fürdéstől

A legtöbb ember alig várja, hogy mosakodjon, az ablutofóbiában szenvedők számára a mosdatlanság egy védelmi mechanizmus, melyet egy múltbéli trauma váltott ki.

A legfurcsább fóbiák

Alliumfóbia – Félelem a fokhagymától

Egyes emberek súlyos pánikrohamot kapnak, ha fokhagymát látnak. Ez elég kellemetlen, hisz akkor is előjön ez a szorongás, amikor a fokhagyma ízét vélik felfedezni egy ételben.

Antrofóbia – Félelem a virágoktól

Az ebben a betegségben szenvedők indokolatlan félelmet éreznek a virágokkal szemben. Minden virágfajta félelmet okoz bennük, mint ahogy a szirm, szár vagy levél látványa is.

Nosztrofóbia – Félelem a hazatéréstől

Akár hiszed, akár nem, létezik ilyen fóbia is. Az ebben szenvedő személy nem mer hazatérni szeretett otthonába. Ezt a félelmet nagy valószínűséggel egy múltbéli hazatéréssel kapcsolatos trauma váltja ki.

Krometofóbia – Félelem a pénztől

Vicces, de sajnos igaz. Vannak olyan emberek, akik félnek a pénztől. Irracionális félelmet éreznek a pénztől és a pénz gondolatától is, mert úgy vélik, a pénz „a gyökere minden rossznak”.

Catisofóbia – Félelem az üléstől

Azok, akik ebben a traumában élnek, többször is átgondolják, mielőtt leülnek valahová. Képzeld el, mennyire kellemetlen ez a mindennapi életben. Ezek a betegek a múltban valószínűleg ülő állapotokban szörnyű dolgot éltek meg.

Samhainofóbia – Félelem a Halloweentől

Mint minden fóbia, ez is a tudatalattiból származik, a tudat egy védelmi mechanizmusa. Általában egy rossz tapasztalat váltja ki.

Neofóbia – Félelem valami újtól

A neofóbia a minden újtól való félelem, legyen az egy új élmény vagy tárgy. Ezeknél az embereknél súlyos pánikrohamot válthat ki az újdonság élménye.

Dextrofóbia – Félelem a jobb oldaltól

Képzeld el, hogy félnél mindentől, ami a jobb oldaladon van. A dextrofóbiások próbálnak mindent a bal oldalukra rendezni, és „üresen” hagyni a jobb oldalt.

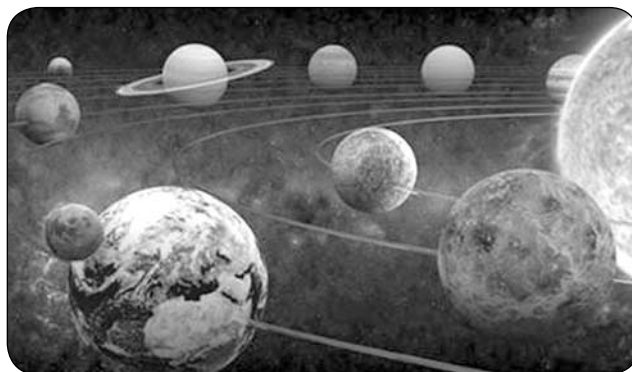
Még két bolygót rejt a Naprendszerünk?

Kutatók szerint a Plutón túl még két további bolygó rejtőzhet.

Avilágűr olyan, mint az óceánok mélye – hiába kutatjuk, elég valószínű, hogy sosem leszünk képesek arra, hogy az összes szegletét felfedezzük. Viszont teóriákat azért lehet gyártani a rendelkezésre álló adatokat figyelembe véve. Egy ilyen teória az is, hogy a Naprendszer bolygóinak sorában nem a Pluto az utolsó. Erre az a tény enged következtetni, hogy a Neptunusz és a Pluto környékén olyan gravitációs erők dolgoznak, melyeket nagy valószínűséggel eddig fel nem fedezett bolygók okoznak.

Kutatók szerint egy Planet X, vagyis egy X-bolygó szinte biztosan létezik, de elég valószínű, hogy még messzebb egy Planet Y is ott bujkál.

Felmerülhet a kérdés: vajon miért nem fedezték fel eddig ezeket a bolygókat? Nos, a válasz nagyon egyszerű: annyira messze vannak, és ott már annyira sötét van, hogy lehetetlen a megtalálásuk őket. A Föld és a Nap közti távolságnak ugyanis körülbelül kétszázszorosára vannak a bolygók, vagyis vaksötétben keringenek a Naprendszerben.

Ha valahogy mégis sikerülne további tényekkel bizonyítani a bolygók létezését, az a modern kor egyik legnagyobb csillagászati felfedezése lenne.

Csodagyerek

Szülői értekezlet van a suliban. Az osztályfőnök ezt mondja Pistike apukájának:

- Kedves uram, Pistike kész csodagyerek!
- Tényleg? - kérdezi az apa meglepve.
- Igen - folytatja az osztályfőnök. - Kész csoda lenne, ha bármit is megtanulna!

Bizonyítvány

Móricka büszkén mutogatja a bizonyítványát otthon, és közben ezt mondja:

- Hogy neked milyen nagy mázlid van, apu!
- Miért, fiacskám?
- Jövőre nem kell új tankönyvekre költened.

Katonadolog

Pistikétől megkérdezi a tanító néni:

- No, Pistike, mi akarsz lenni, ha nagy lesz?
- Katona.
- Katona? Hisz azt bármikor leléphetik.
- Kicsoda?
- Az ellenség.
- Jó. Akkor ellenség akarok lenni.

Barkochba

Két rendőr barkochbázik.

- Férfi?
- Igen.
- Fekete haja van?
- Igen.
- Szemüveget hord?
- Igen.
- A munkatársam?
- Igen.
- Rákérdezhetek?
- Igen.
- Ki az?

Harangszó

- Pistike, miért harangoznak minden délből egész Európában?

- Nem tudom.
- Ejnye! Jegyezd meg, hogy Hunyadi János Nándorfehérvárnál, a mai Belgrádnál, legyőzte a törököket.
- És akkor pont harangoztak?

Jean-viccek

- Jean, menjen és kérjen a rendőrségen egy pár bilincset!
- Minek, uram?
- Szeretném, ha ez az olvasmány lebilincselő lenne.

*

- Mondja, Jean, maga egy puska?
- Miért volnék én puska, uram?
- Mert amikor az előbb azt kérdeztem, milyen nap van, csütörtököt mondott!

Fő, hogy észrevette

Lacika sírva panaszkodik a tanító néninek, hogy már két napja elvesztette a táskáját.

- És csak most mondd, fiacskám! - szörnyülködik a tanító néni.
- Bocsnát - szepegi Lacika. - Csak most vettem észre.

Szó szerint

A sarki bolt kirakatában a következő föliratot látja Sanyi: „Ami nincs a kirakatban, az van az üzletben!”

- Bemegy az üzletbe. Az eléje jövő eladótól megkérdezi:
- Mondja, kérem, itt van Tolsztoj?
- De miért kellene, hogy itt legyen? - csodálkozik az eladó.
- Mert nincs a kirakatban!

Jó helyre került

Az apa korholja a fiát, hogy reggelire kenyér helyett kiflit kér.

- Amikor akkora voltam, mint te, örültem, ha egy karéj kenyér jutott - mondja.
- Mire a kölyök:
- Akkor te, papa, jól jártál, hogy hozzánk kerültél! Mi naponta kiflit reggelizünk.

Boltban

Az ötéves Gyurit elküldi az anyja a boltba, hogy vegyen kenyeret. A gyerek egy csomag cukorkát visz haza. Erre az anyja:

- Hát miért nem kenyeret vettél?
- Azért, mert a cukorkáspolc alacsonyabb, mint a kenyeres.

Segítség

A rendőrségen csörög a telefon.

- Segítség! - kiabál egy rekedt hang. - Azonnal jöjjenek! A lakásba betört egy macska!
- Már ilyesmiért is zaklat bennünket?! Különben ki beszél?
- A papagáj!

Mi lesz belőle?

- Ha elgondolom, Zoli, hogy csak tízig tudsz számolni - töpreng hangosan az apa.
- Na és? - kérdezi a gyerek.
- Mi lesz így belőled?
- Ökölvívó, apukám!

Táblánál

- Képzeld, anya, a tanító néni kihívott a táblához!
- Remélem, nem vallottál szégyent!
- Ugyan már! Ki ne tudná letörölni a táblát!

Narancsevés

- Miért sír már megint a kistestvéred? – kérdezi Bandikától az anyja. – Biztosan elvetted tőle a narancsot.
- Nem vettem el, anyu – mentegetőzik Bandika. – Csak megmutattam neki, hogy kell enni a narancsot.

A hét

- Az óvó néni a napokat tanítja a gyerekekkel. Sorolja:
- Hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek, szombat és vasárnap. Nos, mi jön a szombat után?
  - A kicsik hallgatnak, majd megszólal Pistike:
    - Az és!

Verés

- Az apa rémesen elnásópolja a fiát, s aztán megkérdezi:
- No, fiam, tudod-e, hogy miért vertelek meg?
  - Nahát, ez mégiscsak sok! – fakad ki a gyerek. – Először elvesz, aztán kiderül, majd sem tudod, hogy miért.

Iskolában

- Tanító néni a gyerekeknek:
- Olyan csendet szeretnék, hogy a macska lépteit is meghalljuk!
  - Kis idő múlva megszólal az egyik gyerek:
    - Tanító néni, mikor jön már az a cica?

Siker

- Sikerült az első karateedzésed?
- Képzeld, már el tudom törni a deszkát!
- Ne mondd! Hogyan?
- A gipszemmel.

Kérdés

- Alszol?
- Nem.
- Van egy ezresed?
- Alszom.

Mi az?

- Mi az: négy lába van, mégis eldől?
- ?
- Hát egy fél pók.

Fogtündér

- Az anyuka belopózik a kisfia szobájába, hogy az aznap kihullott tejfogáért cserébe pénzt tegyen a párnája alá, mintha egy fogtündér tette volna oda. Már éppen elhelyezi a pénzt, amikor a kisfiú felébred, és meglátja anyja kezében a pénzt. Az anyuka megdermed, nem tudja, hogy magyarázza ki magát. Ám a kérdés megoldódik gyorsan, mert megszólal a gyerek:
- Teszed vissza rögtön! Azt nekem hozta a fogtündér, nem neked!

Kisbéka

- A kisbéka kérdezi az apjától:
- Apu, ugye kimehetek a rétre játszani?
  - Persze, fiam – válaszol az apabéka –, csak vedd fel a gólyaálló mellény!

Cipő

- Pistike, nem láttad a cipőmet?
- De, sokszor.
- De mostanában?
- Micsodát?
- A cipőmet.
- Hol?

Verebek

- Két veréb beszélget a lóversenypálya mellett:
- Miből él maga? – kérdezi az egyik.
  - Tudja, van itt egy szemfelszedő vállalkozásom.

Focibaleset

- Kovács kérdezi a haverját:
- Figyelj, te miért sántítasz?
  - Semmiség, egy szimpla focibaleset.
  - Nem is tudtam, hogy szoktál focizni.
  - Nem is. Csak tegnap kikapott a kedvenc csapatom, és mérgemben belerúgtam a tévébe.

Helyesbítés

- A szekely bácsi ül a szekéren. Egyszer csak megállnak a lovak. A bácsi jól odaszó nekik:
- Gyí!
  - A lovak meg sem moccannak. A bácsi megint odaszó nekik.
  - Gyí!
  - A lovak megint nem mozdulnak. A bácsi leszáll a bakról, előremegy a lovakhoz, és észreveszi, hogy közvetlen előttük egy hatalmas szakadék tátong. Erre visszamászik a bakra, és így szól:
    - Helyesbíték: Hóóó!

Indiánok

- A vadnyugati erdőben egy órszem szalad a parancsnok felé, eszeveszetten kiabálva:
- Parancsnok úr, parancsnok úr! Jönnék az indiánok!
  - És barátok vagy ellenségek?
  - Szerintem barátok, mert együtt jönnek.

Horgászok

- Két barát horgászik egy tóban. Először fognak egy fazekat, aztán egy teáskannát, végül egy csizma akad a horogra. Egymásra néznek, majd így szól az egyik:
- Te, menjünk innen! Itt lakik lent valaki.

Segítőkész nagyhal

- Két hal beszélget:
- Vigyázz! – mondja a nagyobbik.
  - Az ott egy horog. Nehogy bekapd!
  - Miért? – kérdezi a kishal.
  - Két okból – válaszolja a nagy. – Az egyik, hogy ha bekapod, akkor kihúznak, megpuccolnak, megsütnek és megesznek.
  - Nagyon köszönöm – hálálkodik a kishal –, megmentetted az életemet. De mi a másik ok?
  - Az, hogy én akarlak megenni!

Fapapucs

- Miért kopog a fapapucs?
- ?
- Mert nem tud csengetni.

Iskoláink névadói Miroslav Antić

Vajdaság egyik legkülönlegesebb településén, Palicson egy általános iskola működik, és a mokri szüzetés újvidéki költő: Miroslav Antić nevét viseli. Antić költőként és drámaíróként vált ismertté és népszerűvé az olvasók körében. Majdnem húsz verseskötetet adott ki, közöttük: Egy szőke hajtincs (Plavi čuperak), Tavasszal mondtam el (Ispričano za proleća), Kék ég (Plavo nebo), Nevető világ (Nasmejani svet) stb. A felvételen látható szobra a palicsi iskola udvarában áll.

Ha több fotót szeretnétek látni akár a szoborról, akár az iskoláról és a benne folyó életről, nézzétek meg az intézmény honlapját: www.skopalic.edu.rs, érdemes! Véleményem szerint a vajdasági iskolák közül az egyik legjobb, ha nem épp a legjobb. Sok hasznos, friss adatot tartalmaz, és a kívülről is sok mindent elárul a benne folyó tartalmas életről. Nem hanyagolja el a ludasi kihelyezett tagozatot sem. Az iskolának 651 tanulója van a folyó tanévben, akik közül 351-en tanulnak magyar nyelven. A palicsi központi iskoláról az első említés 1889-ből származik. Az akkori iskola épülete Palics mai központjában helyezkedett el, a Hartman Villában, ahol ma a posta található.

N-a

A helyes válasszal könyvet nyerhetsz

Víz és part, strandépületek és park. Remélhetőleg a nyomda ördöge nem viccel meg bennünket, s mindez szépen kirajzolódik a képen. A következő kérdés az, hol lehet ez, hogy hívják ezt a helységet, melyet a vízről örökített meg a fotós? Nem hinném, hogy segítségre szorultok, mégis könnyítésként annyit elmondunk, hogy ez a bizonyos „víz” Vajdaság legnagyobb állóvize. A helyes megfejtők között egy jutalomkönyvet sorsolunk ki. **Jelentkezéseket február 5-éig fogadjuk levélcímünkön: Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad, vagy a szerk@jopajtas.info e-mail címen.**

Múlt heti, közlekedéssel kapcsolatos kérdésünkre az átlagosnál több válasz érkezett, közöttük legtöbb helyes. Mint megfejtették, az autóbussz mögül felbukkanó gyalogos szabálytalankodik, könnyen elgázolhatják. A helyes választ beküldők közül a szerencse a bácsfeketehegyi Kórizs Saroltára, a Nikola Đurković iskola harmadikosára mosolygott. Gratulálunk. Jutalmát február elején postázzuk.

Játékunk pedig folytatódik.

Nyolcadikosok a környezetért

Ökológiaórán a palicsi Miroslav Antić iskola nyolcadikos diákjai megmutatták munkaszokásaikat. A tornaterem mögötti részen a lombhullatók leveleit a komposztálóba gyűjtötték. Nem panaszkodtak, ellenkezőleg a hasznos munka jó hangulatban telt, és még pózolásra is jutott idő. Hírünk egyetlen szépséghibája, hogy késünk a hír közlésével, mivel az akciót az első félév végén tartották, késő ősszel.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350–9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormánya

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szekeres László
Alapítvány

68 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ökrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Lektor: **Rajnai Anita** ■ Állandó külmunkatársak: **Bence Erika, Bori Mária, Farkas Ilona, Gyarmati Krisztina, Kis Laura, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Kéziratokat és képeket nem örvünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon/fax: 021/557-304, e-mail: (csak lapterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: <http://www.tippnet.rs/jopajtas> ■ jopajtas.szerk@magyarszo.com